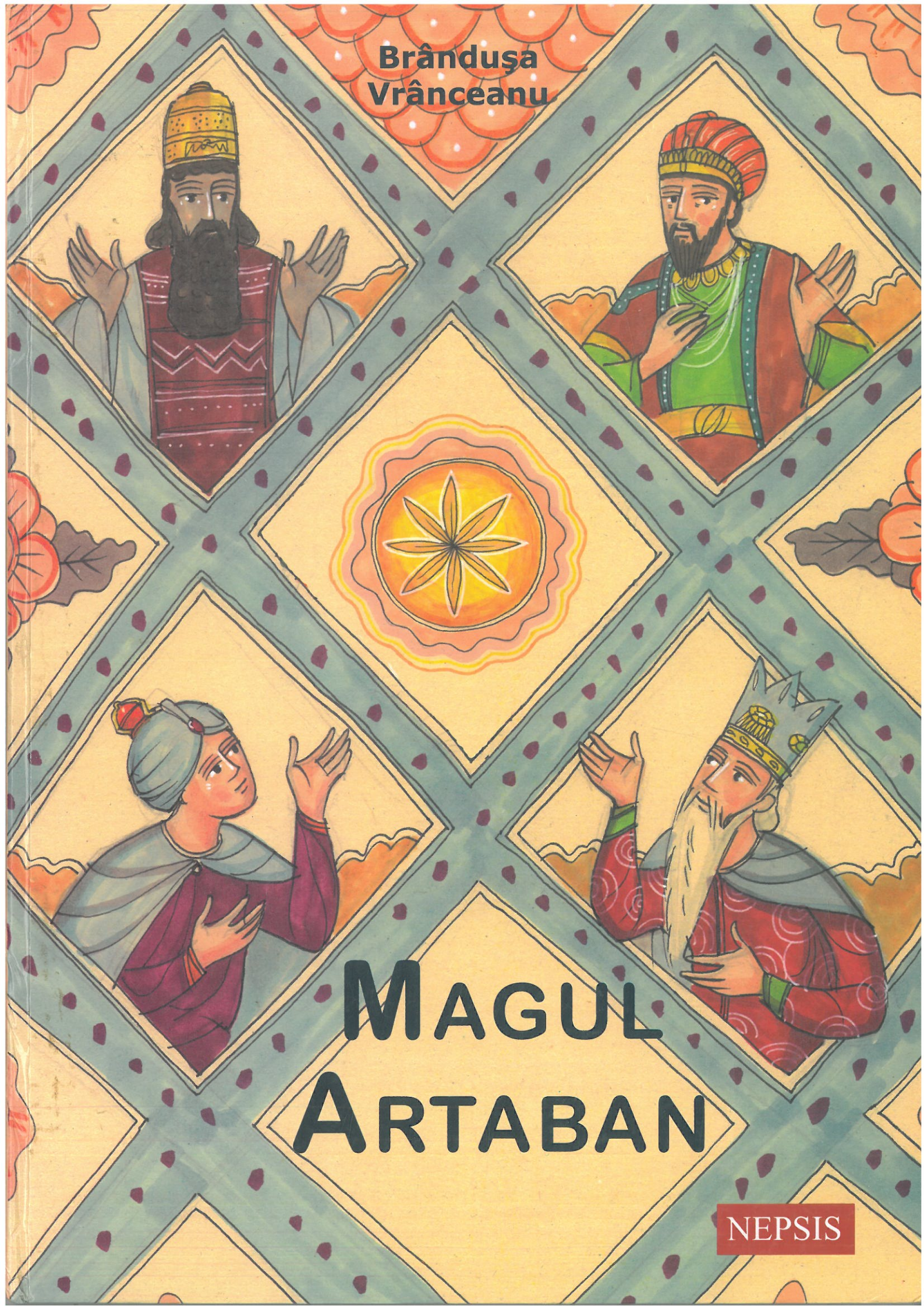

Brândușa
Vrânceanu

The book cover features a central diamond-shaped frame containing a stylized eight-pointed starburst in shades of yellow and orange. Surrounding this central frame are four smaller diamond-shaped frames, each containing a different figure. The top-left figure is a man with a dark beard and a gold crown, wearing a red and white robe, with his hands raised in a gesture of surprise or prayer. The top-right figure is a man with a dark beard and a red and gold crown, wearing a green and red robe, also with his hands raised. The bottom-left figure is a man with a grey beard and a grey crown, wearing a purple and grey robe, looking upwards with his hands raised. The bottom-right figure is a man with a long white beard and a grey crown, wearing a red and grey robe, looking upwards with his hands raised. The background is a light yellow color with a pattern of dark purple dots. The title 'MAGUL ARTABAN' is written in large, bold, black capital letters across the bottom half of the cover. The author's name 'Brândușa Vrânceanu' is written in black capital letters at the top. The publisher's name 'NEPSIS' is written in white capital letters on a red rectangular background at the bottom right.

MAGUL ARTABAN

NEPSIS

CAPADOCIA

ALEP

SIRIA

PALMIRA

DAMASC

MAREA
MEDITERANĂ

NAZARET

IERUSALIM

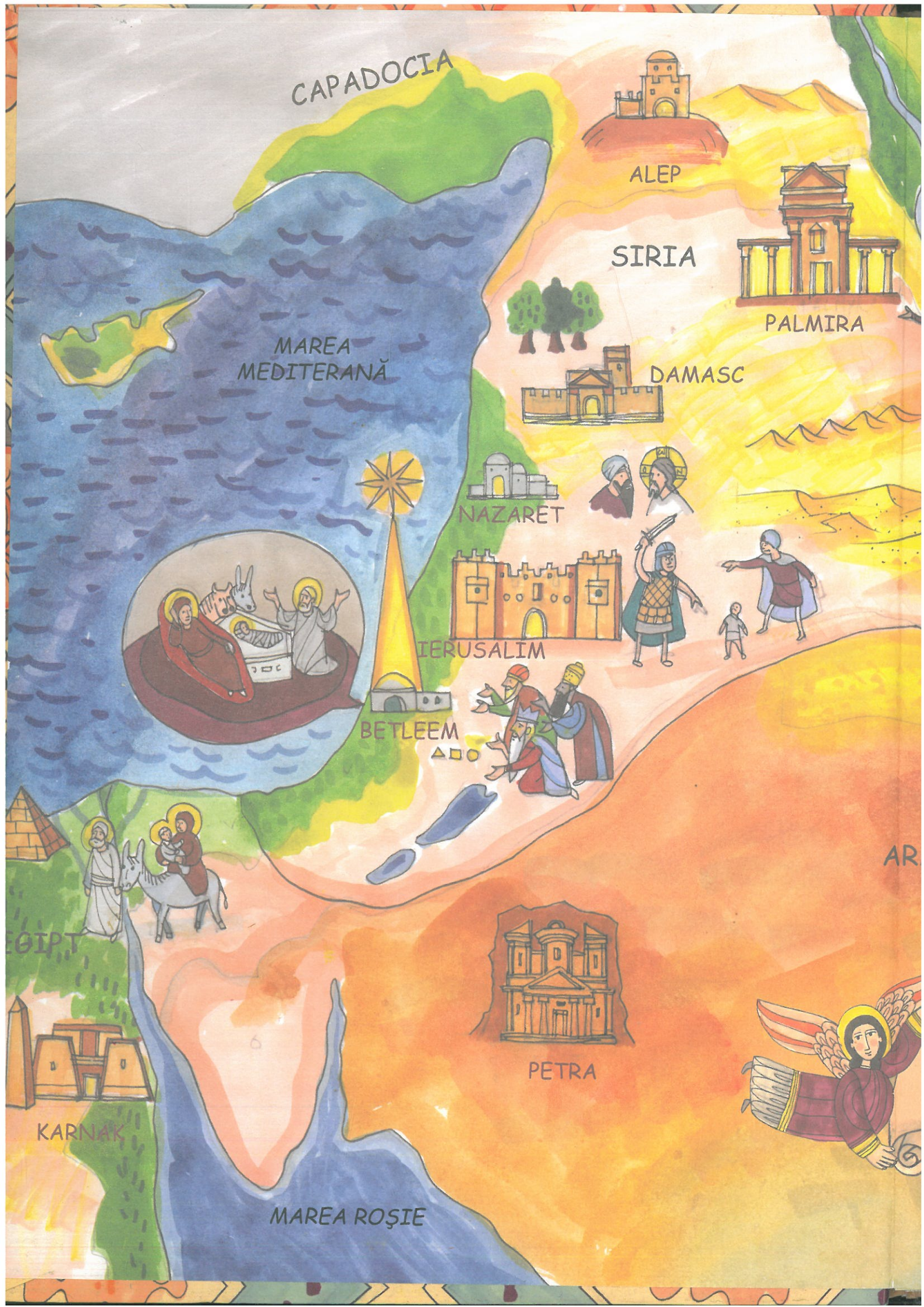
BETLEEM

AR

PETRA

KARNAK

MAREA ROȘIE

MEDIA

MESOPOTAMIA

TIGRU

ECBATANA

EUPRAT

BABILON

SUSA

RABIA

GOLFUL
PERSIC

* CĂLĂTORIA CELOR TREI MAGI

** CĂLĂTORIA MAGULUI ARTABAN

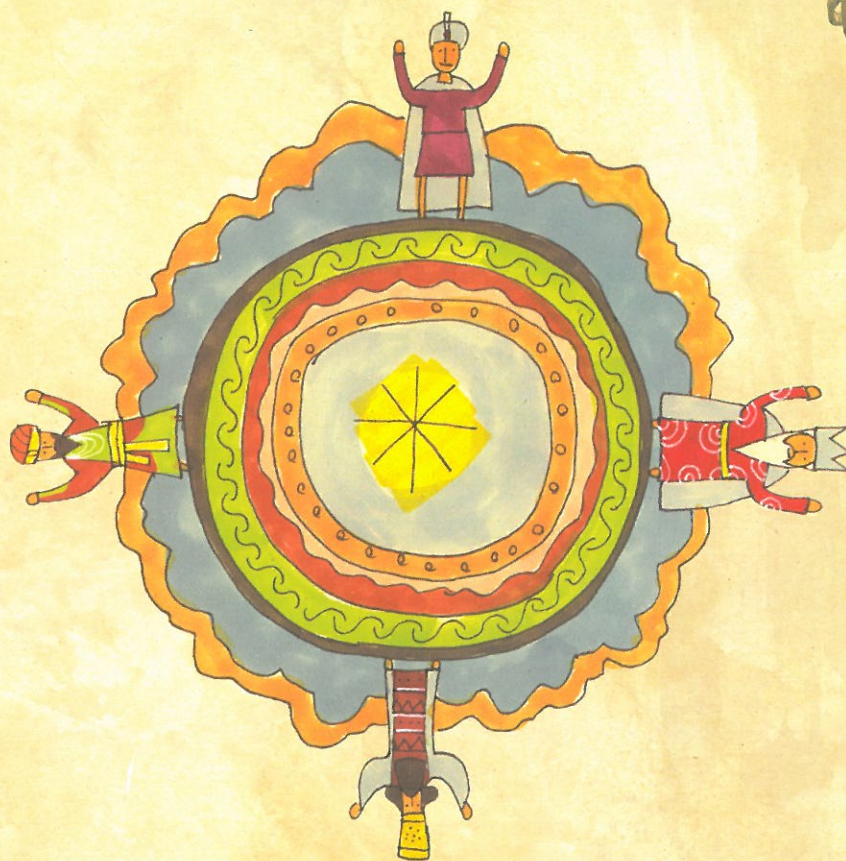
Brândușa Vrânceanu

Ilustrații de: Ovidiu Gliga

MAGUL ARTABAN

REPOVESTIRE

Bravo!

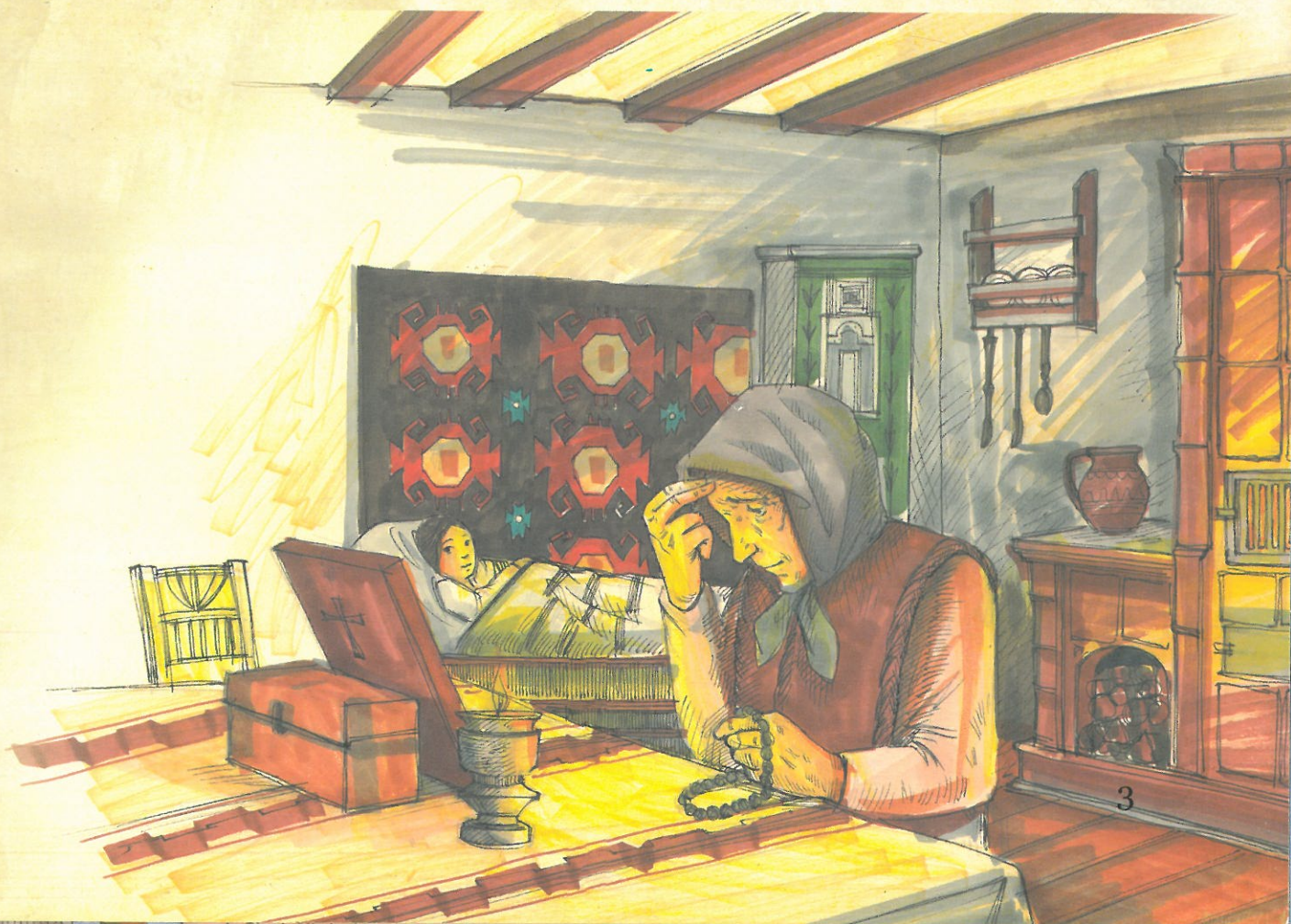

NEPSIS
Timișoara
2016

În odaia spațioasă, cu tavan înalt și ferestre mari, cât jumătate din perete, singurele lumini care mai mângâiau zidurile văruițe în alb veneau dinspre soba de teracotă și dinspre candelă. În sobă arseseră, până mai adineauri, cioate groase de lemn verde. Acestea se transformaseră într-un munte de jar, care sclipea spre Bianca dintr-o mie de ochi, prin grătarul dantelat al celei de a doua ușițe a sobei (după ce Maica o lăsase deschisă larg pe cea de fontă).

Ghemuită sub plapuma din puf de gâscă (de altfel, la Maica, și pernele, și salteaua erau umplute tot cu puf de gâscă, de ți se părea că te scufunzi într-o baie de nori spumoși și te învelești cu albuș de ouă, bătut spumă, când te băgai în pat), fetița privea printre gene silueta bunicii. Aceasta făcea metanii mari dinaintea icoanelor străjuite de candelă, abia susurându-și rugăciunile: *Păzește-i, Doamne, pe băieții mei, pe nurorile mele, pe nepoții mei, de boale grele, de primejdii rele...* Dincolo de ferestre,

noaptea curgea, catifelată, pe ritmul hotărât de pendula din camera Maichii. Fetița se gândi la pădurile care înconjurau de pretutindeni satul. „Sunt așa de liniștite, cred că dorm și ele, acum“ și se înveseli, dându-și seama că are și pădurea parte de plapumă de puf, zăpadă multă, după ninsorile de ieri și alaltăieri. Tocmai la timp ninsese din plin, cu câteva zile înainte de Crăciun!

– Maică, îmi spui o poveste? – își uimi ea bunica, în momentul în care se așeză și aceasta în pat.

– Credeam că dormi, veverițo! Da' tu ronțai doruri de povești... pe care să ți-o spun acum? Pe cea cu *Scufița Roșie*?

– Nuuu, Maică! Spune-mi o poveste dintr-acelea de care știi numai dumneata!... și fetița se ghemui lângă bunica ei, punându-și obrăjorul pe aceeași pernă cu ea.

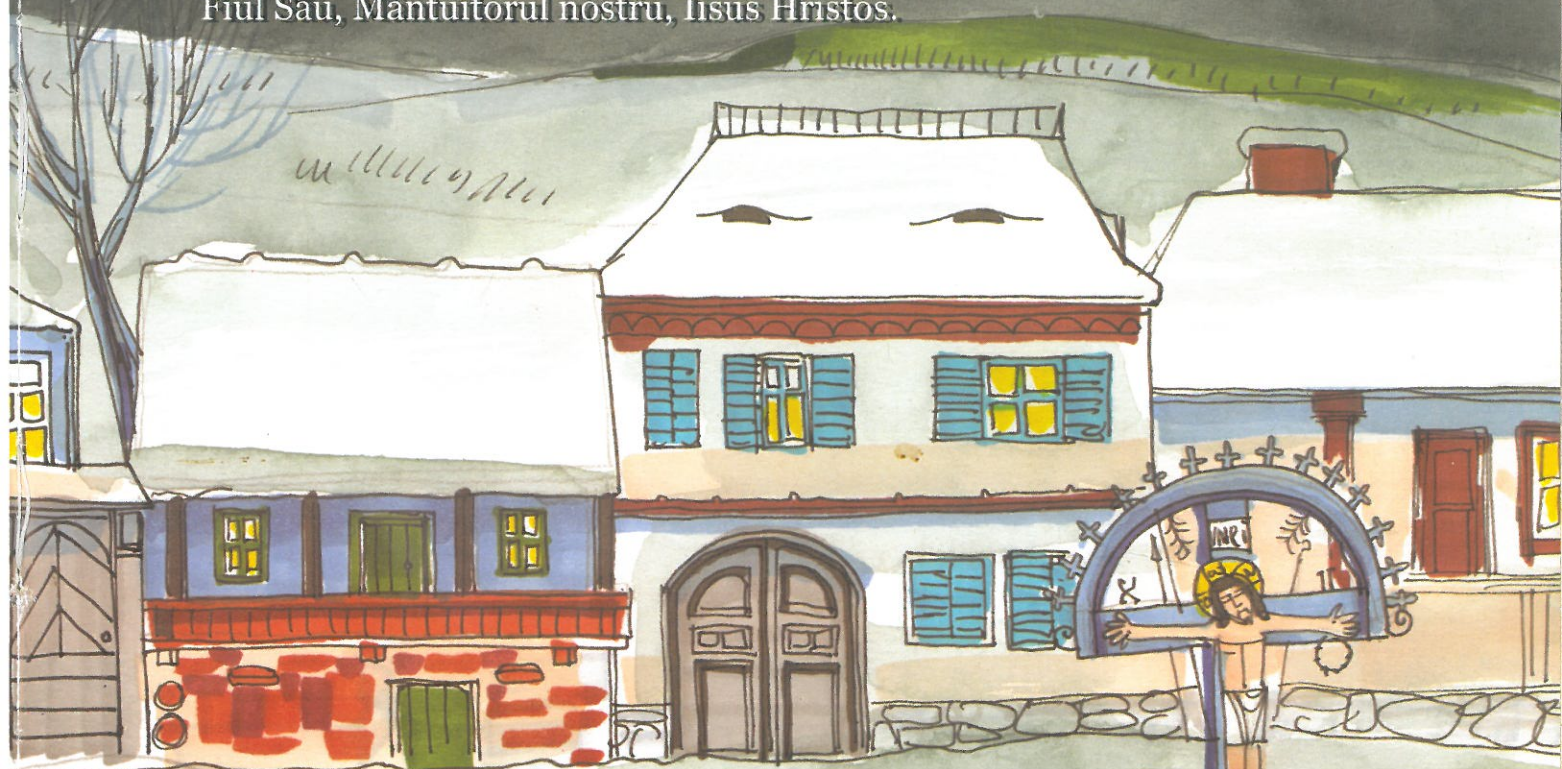
Bătrâna îi acoperi, pentru o clipă, luminile de smarald ale ochilor, cu palma caldă, mirosind a busuioc și tămâie:

– Măi, ghemotocule, măi, cum n-ai tu fir de somn sub pleoapele astea! Bine, o să-ți spun o poveste, dar dacă mă răzbește oboseala, o terminăm mâine noapte, da?

– Sigur, Maică, parcă e și mai bine așa, o poveste care să țină două nopți!

Și-n vreme ce jarul din soba de teracotă sclipea mai departe, cu miile de ochi ațintiți spre odaie, glasul domol al bunicii porni să depene povestea cerută:

Ceea ce-ți voi spune, acum, draga Maichii, am citit și eu într-o carte veche, pe când eram în clasa a patra primară, deci mai mică decât ești tu, acum... o poveste așa de frumoasă, că fiecare vorbă a ei s-a întipărit în mintea mea. Ai auzit vorbindu-se, vreodată, despre cei trei Magi? Acestea sunt lucruri care s-au petrecut demult, în urmă cu mai bine de 2000 de ani, pe vremea când a hotărât Dumnezeu să trimită pe pământ, ca om, pe Fiul Său, Mântuitorul nostru, Iisus Hristos.

– Da, Maică am învățat la școală, la ora de Religie! Ei I-au dus Mântuitorului daruri, aur, tămâie și smirnă¹...

– Ce ați învățat voi este adevărul evanghelic. Dar nu știu cum sau de ce, pe lângă acest adevăr, oamenii au făcut, în timp, o poveste despre un al patrulea mag. Poate, pentru că, după cum o să vezi, acest personaj născocit ne dăruiește o lecție de viață și un spor de nădejde, tuturor...

– A, deci mata îmi spui acum chiar o poveste-poveste! – se bucură nepoata. Te ascult...

1 Smirnă – rășină extrasă din scoarța unui arbore exotic

– Spune basmul că, în vremea aceea, despre care-ți ziceam, trăiau, într-un colț de lume, patru mari regi, unul mai bogat decât celălalt, unul mai înțelept decât altul. Erau cunoscuți ca regi-magi², pentru că fiecare dintre ei știa să deslușească mersul stelelor pe bolta cerească și tare le mai plăcea să o facă! Pe regii aceștia îi chema Melchior, Gaspar, Baltazar și Artaban.

– Ce nume ciudate...

Firește că se cunoșteau între ei și își trimiteau adesea răvașe³, schimbând păreri despre o constelație⁴ sau alta, sau uneori se și vizitau, căci erau prieteni. Și iată că, la vremea de care îți spun, cu câteva luni înainte de Nașterea Pruncului Sfânt, a rânduit Dumnezeu ca toți acești regi să vadă pe cer o stea cu totul și cu totul deosebită față de cele pe care le studiau de o viață: mai mare și mai strălucitoare decât toate. Baltazar a văzut-o cel dintâi, poate cu o noapte înaintea celorlalți, poate cu două... ceea ce e sigur este că mesagerii lui băteau la porțile cetăților celorlalți regi, exact în noaptea în care o vedeau și aceștia.

– Vă invită Regele Baltazar la palatul său, Preaînălțate! Si asta, cât mai repede cu putință! – își slobozeau mesagerii solia dinaintea fiecăruia

2 Mag – astrolog, filosof, învățat

3 Răvaș – scrisoare, bilet

4 Constelație – grupare de stele

dintre ceilalți trei magi, apoi salutau frumos, cu mâna adusă la inimă și fruntea plecată, după obiceiul Orientului, și își vedeau de drum.

Invitații nu au pierdut timpul. Erau siguri că despre noua stea care ardea pe cer vroia să le vorbească Baltazar. De aceea, n-au mai respectat obișnuitul ceremonial⁵ al călătoriilor regești. Ba, dacă nu fugea regina după el, până la poarta castelului, Gaspar și-ar fi uitat și coroana! Când au descălecat de pe cămile, în curtea palatului lui Baltazar, n-au adăstat⁶ să-și scuture veșmintele de praful drumului, așa cum se aflau au intrat la rege. E drept că și acesta îi aștepta ca pe jar!

– Iați-vă, în sfârșit! – exclamă el, întinzând brațele, să-i îmbrățișeze.

– „În sfârșit!“ ??? – se burzului Melchior, mai iute din fire. Ce vorbă-i asta, frate Baltazar, după ce mi-am fugărit cămila de nu știu dacă nu i-am betegit⁷ picioarele pentru totdeauna? Și e una dintre cele mai valoroase cămile din herghelia mea...

5 Ceremonial – reguli după care se desfășoară un eveniment

6 A adăsta – a aștepta, a zăbovi

7 A betegi – a provoca cuiva o infirmitate

– Ei, vorba asta nu arată decât marea nerăbdare cu care v-am așteptat – răspunse Baltazar, împăciuitor, potolind înfierbântarea vecinului.

– Ia mai lăsați copilăriile, că nu pentru asta ne-am întâlnit – interveni Gaspar – spune, așa-i că pentru steaua cea nouă ne-ai chemat?

– Pentru ce altceva?! Aș vrea să ne sfătuim! – și regele gazdă deschise larg ușile către terasa încăperii în care se aflau. Nu a fost nevoie să le arate cerul, ochii tuturor erau deja fixați pe stea: mare, strălucitoare, puternică.

– Hmmm... își dresе glasul Melchior. Ce este foarte, foarte curios la steaua aceasta e că strălucește la fel și ziua, și noaptea. La drept vorbind, ea nu mai dispăre de pe cer.

Gaspar își miși ochii, ca de soare mult și zise, la rândul lui:

– Are o lumină cu totul și cu totul deosebită... ai zice... ai zice că e vie!

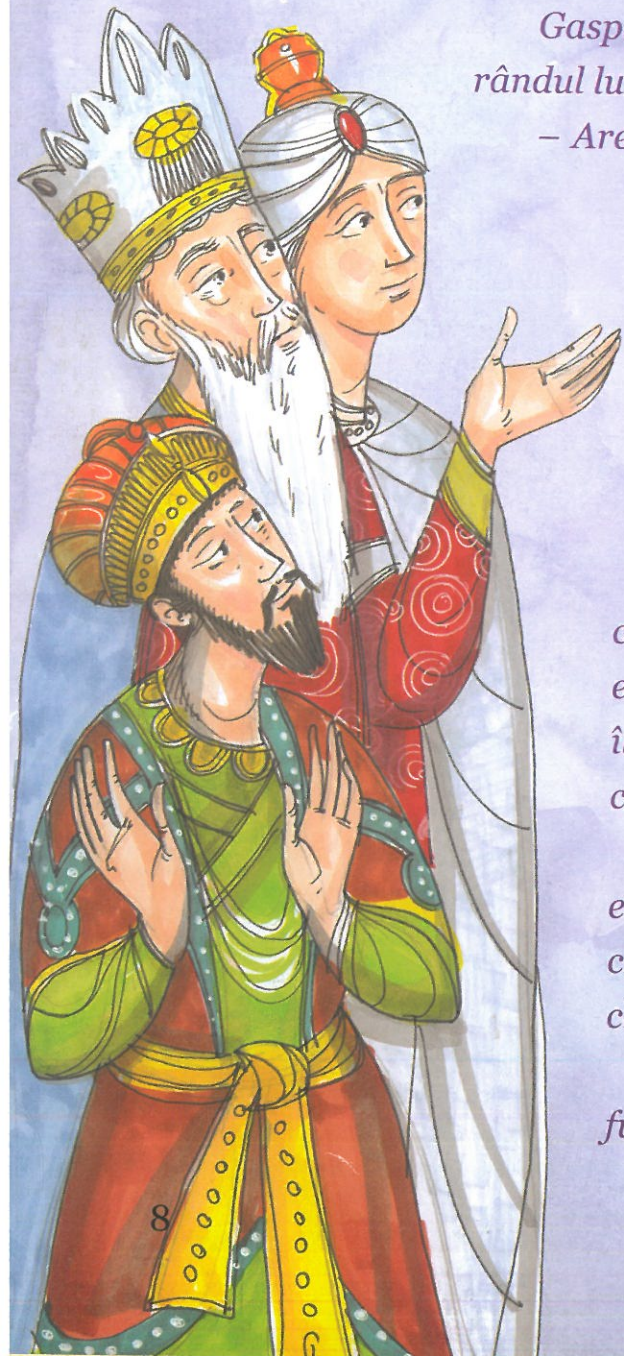
Din colțul încăperii, exact acolo unde se și oprise, când intrase, și de unde nu înaintase nici un pas, Artaban spuse, foarte încet, așa de încet, încât s-ar fi putut crede că nici nu va fi auzit:

– Să nu râdeți de mine, fraților...

Poate tocmai faptul că șoptise îi făcu pe ceilalți să se întoarcă spre el, mai iute și mai emoționați decât dacă ar fi țipat la ei. Acum îl priveau în luminile ochilor, așteptând continuarea.

– Ce mă tulbură pe mine cel mai mult e că... de câte ori o privesc, am senzația clară că steaua aceea e acolo **pentru mine** și că mă cheamă...

Tăcerea care urmă cuvintelor lui fu așa de adâncă, încât fiecare dintre cei

patru regi putea auzi cât de nebunește le băteau inimile în piept, celorlalți trei. Baltazar căută cu mâna spătarul celui mai apropiat jilț⁸. Când îl găsi, se prăbuși în el. Fu cel dintâi care răspunse:

– Frate Artaban, ești mai curajos și mai cinstit decât mine! Ai rostit cu voce tare ceea ce eu n-am îndrăznit să vă spun, ca să nu mă credeți nebun. Și eu simt cum mă cheamă...

– Și eu...

– Și eu...

Se uitară unii la alții, ceva mai ușurați. Dacă era vorba să fie nebuni, puteau să fie unul sau doi, dar nu toți deodată! Melchior, care, ca întotdeauna, nu avea prea multă răbdare, exclamă:

– Bine-bine, ne cheamă! Dar unde și de ce?

– Unde? Vom afla, folosind astrolabul⁹, îi răspunse gazda. De ce?... Asta n-o vom ști decât acolo.

– „Acolo“? – tresări Gaspar. Vrei să spui că intenționezi să mergi **acolo**?

Râsul lui Baltazar umplu încăperea, însenind atmosfera tensionată:

– Haide, haide, Gaspar! Nu te mai ascunde după deget. Știi foarte bine de ce suntem aici. Și mai știi și că vom merge împreună. Toți!

8 Jilț – scaun înalt, cu spetează și brațe

9 Astrolab – vechi instrument folosit pentru măsurarea poziției astrilor și a înălțimii lor deasupra liniei orizontului

Jarul din sobă se topise și întunericul din odaie, înfrânt acum doar de plăpânda lumină a candeliei, îi aminti Maichii, mai mult chiar decât cele 12 bătaii ale pendulei, că noaptea era foarte târzie.

– Gata, veverițo, ajunge, de-acum. Că de nu, dimineată te trezesc în rând cu mine, să frământăm cozonacii!

– Dar chiar te rog, Maică! Te roooog, te rog frumos, vreau și eu să frământ cu dumneata!

– Culcă-te, acum, oi vedea eu, dimineată...

Bianca se întinse ca un pisoai fericit, în așternutul moale și cald. Când era cât pe ce să adoarmă, tresări, de un gând:

– Maică, dar ce e aceea, *astrolab*?

– Iaca, un instrument cu care citeau Regii Magi prin stele.

– Dar de unde știi dumneata de el?

– Nu ți-am spus că din cartea aceea? De-acolo știu...

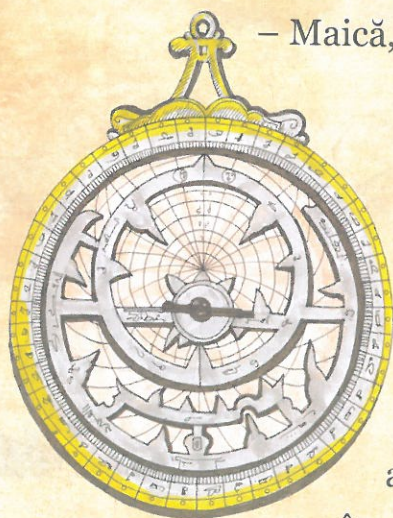
În zori, bunica încercă să se miște cât mai fără de zgomot, ca să se strecoare din odaie fără să o audă nepoata, dar nu reuși. Aceasta sări din pat, drept în mijlocul încăperii și strigă:

– Sărut mâna, Maică! Vreau și eu să te ajut la cozonaci!

Așa că, după ce s-au închinat, s-au spălat și au mâncat ceva, răsăritul soarelui le-a găsit pe amândouă în bucătărie: Maica, frământând aluatul, iar Bianca, în poală cu o oală mare de nuci, curățindu-le, pentru umplutură.

– Maică, n-ai putea să îmi continui povestea, chiar dacă nu e noapte? Sunt așa de curioasă să aflu ce s-a mai întâmplat!

– Ba, cum nu! Sigur că îți spun, poate că așa, la noapte dormim și noi mai mult, răsă Maica. Numai să ai mare grijă, să nu te tai la degete în coaja de nucă. Ce simți că nu poți curăța și desface pune de-o parte, că le curăț eu.

Cum îți spuneam, cei patru regi au măsurat, cu ajutorul instrumentelor lui Baltazar – că ei nu și le aduseseră pe ale lor – cam pe unde se afla steaua minunată. Au calculat toți patru, și apoi tot numai câte unul, ca nu cumva să greșescă, dar rezultatul a fost mereu același: steaua răsărise și strălucea deasupra Iudeii, o regiune muntoasă, din sudul Țării lui Israel.

– Va trebui să ne pregătim serios, e o călătorie lungă! – suspină Gaspar.

– În mai puțin de trei luni, nu vom putea străbate distanța, oricât de rapide ne vor fi cămilele și oricâte cămile de schimb am lua – adăugă Melchior, mai morocănos ca oricând.

– Cu atât mai mult, trebuie să nu întârziem cu pregătirile! Să nu mă considerați o gazdă proastă, dragii mei – surâse Baltazar –, dar vă voi trimite la casele voastre chiar azi. Ar fi bine ca, de azi în patru zile, răsăritul soarelui să ne găsească pe toți la porțile cetății Susa. Ne întâlnim acolo și, apoi, pornim împreună spre Iudeea, prin deșertul sirian, prin Damasc, până la Ierusalim. De acord?

– De acord, desigur, dacă chiar trebuie să călătorim, răspunseră ceilalți.

– Ce crezi că vom găsi acolo, frate Baltazar? – întreabă Artaban, în vreme ce, înainte de a pleca spre casele lor, se îndreptau, la invitația gazdei, către sala de mese a castelului.

Baltazar făcu cu ochiul, mucalit¹⁰, prietenilor săi:

– Eu sper să găsim un prânz gustos, Artabane... regina mea e o bună gospodină!

Artaban se îmbujoră ca un adolescent. Era cel mai sfios dintre toți, iar ceilalți îl cam luau peste picior pentru asta, deși le era, tot din aceeași pricină, foarte drag.

– Ei, doar știi că nu asta am vrut să spun!

– Știu, știu, frate, am glumit și eu... ce cred că vom găsi în Iudeea? – Își roti, mulțumit, privirile peste capetele prietenilor săi, de acum așezați în jurul unei mese îmbelșugate, înconjurați de servitori. – Cred, sincer, că apariția unei astfel de stele nu poate să anunțe decât un eveniment foarte important, cum ar fi... nașterea unui Rege!

– Spune drept, Baltazar – chicoti Melchior, din spatele unei cupe de vin – la nașterea ta, s-a arătat cuiva vreo astfel de stea?

– Nu, răspunse simplu, gazda, neluând în seamă înțepătura prietenească; eu nici nu vorbesc despre un rege obișnuit, ca noi, sau ca alții, ce domnesc peste neamuri. Eu vorbesc despre Regele tuturor, care va salva lumea... știți că religia strămoșilor noștri pomenește de El... că, la sfârșitul veacurilor, va veni un trimis al lui Ahura Mazda¹¹...

– Multe popoare îl așteaptă, cu sufletul la gură, pe „sfântul sfinților, cel minunat, care va zdrobi capul demonilor“! Ca să nu mai vorbim de

10 Mucalit – care știe să stârnească râsul, păstrând un aer serios; poznaș

11 Ahura Mazda – zeul suprem, în mitologia persană

iudei! – completă Gaspar, de departe cel mai învățat dintre ei (mare parte din avere și-o cheltuia pe pergamente, adunând într-o încăpere a castelului său nu doar exemplarele privitoare la istoria poporului persan, ci și pe cele ale popoarelor vecine). Sunt pline profețiile evreiești de promisiunea unui astfel de Uns! Iată ce spune Isaia al lor: „Fecioara va lua în pânțece și va naște fiu și se va chema numele Lui, Emanuel“... „Și mare va fi stăpânirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și până-n veac“...

O tăcere respectuoasă se așternu în sală. Nici servitorii nu îndrăzneau să se mai miște, deși unii dintre ei înțepeniseră cu platouri mari, de argint, încărcate cu fructe, în mâini. Melchior sparse tăcerea:

– Păi, dacă e așa, trebuie să ne prezentăm dinaintea Lui cu daruri bogate! Ce am putea să îi ducem mai minunat?

– La aceasta va cugeta fiecare, la casa lui – hotărî Baltazar. Nu uitați, totuși, că o caravană prea mare ne poate încetini înaintarea. Darurile noastre trebuie să fie prețioase, dar mici.

Cozonacii erau, de acum, frumos împlețiți și așezați în tăvi. Maica îi unse cu o pană de găscă înmuiată în gălbenuș de ou. În scurtă vreme, trei dintre tăvi urmau să intre în cuptor, în vreme ce celelalte trei aveau să-și aștepte rândul, pe polița mesei, la căldură, sub șervete albe, de in.

– Ni, așa. O să se bucure taică-tău, când i-o vedea! Dintotdeauna i-a plăcut cozonacul cu nucă, îi place să mănânce câte o felie groasă, la o cană cu lapte cald...

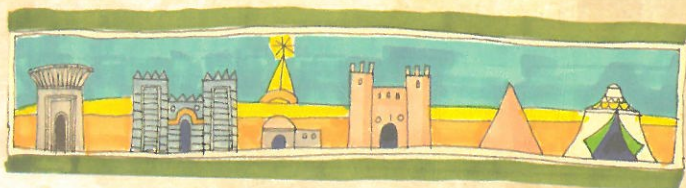
– Dacă mai ninge mult, nu mai pot să treacă Măgherușul¹², se îngrijoră Bianca, lipindu-și nasul de geamul bucătăriei.

– Ei, și de-o fi așa, facem împreună Crăciunul, numai noi două. Mergem la slujbă, la biserică, primim copiii, cu colindul, împodobim bradul... Și-apoi, veveriță dragă, nu uita că mai știu o grămadă de povești – o îmbună Maica.

– Ar fi un Crăciun cu totul și cu totul de basm, Maica mea dragă! – o îmbrățișă fetița. Dar parcă tot aș vrea să vină și Mama cu Tata și să fim toți!

– Eeeiii... dacă au ajuns Regii Magi la Ierusalim, or ajunge și ei la noi, cu ajutorul lui Dumnezeu!

– Chiar așa, Maică, au ajuns Regii Magi? Au ajuns la timp? Știu că în realitate au ajuns, dar povestea matale ce spune?

A venit și ziua în care stabiliseră Magii să se întâlnească la porțile cetății Susa. Zorii puneau purpură pe zidurile orașului, când a ajuns, cel dintâi, Baltazar. Nu avea cu dânsul mult alai. Cinci cămile și 5 slujitori. El însuși călărea o frumoasă și maiestuoasă cămilă albă. Descălecă și se așeză sub un cort mic, ridicat în grabă de slujitorii săi. După numai o jumătate de ceas, ajunse Gaspar; acesta, călare pe o cămilă cenușie, era urmat de 20 de slugi, fiecare cu cămila sa, și încă 5 cămile de povară. Nici nu avură vreme cei doi să se salute, că, dinspre poarta de apus a

¹² Măgheruș – munte de lângă localitatea Brețcu, județul Covasna

cetății, apăru caravana lui Melchior: 50 de slujitori, 50 de cămile de povară și încă alte șase de călărie, de schimb. Magul călărea o cămilă înaltă, neagră, nervoasă, probabil imposibil de stăpânit de vreun alt călăreț decât stăpânul ei. Când își văzu prietenii, și, mai ales, când le văzu

suita, se simți mai întâi stânjenit – știa că erau la fel de bogați ca și el, și înțelegea că se smeriseră mai mult, spre reușita călătoriei.

Ca să nu își dea de gol tulburarea, sări cu gura pe ei, încă dinainte de a descăleca:

– Ce ați pornit la drum chiar așa, ca niște sărăntoci? Doar ne ducem să ne închinăm lui Mesia, nu se cuvine să părem lipiți pământului!

– Ei, ei, Melchior, dacă ne-o prinde vreo furtună de nisip, prin deșert, să vezi cât de greu îți pui la adăpost 50 de animale și cât timp cheltuiești pentru asta. Dar acum, asta e, doar nu te-om trimite înapoi, cu ele...

Gaspar și Melchior nu-și mai ridicară corturi, intrară sub cel al lui Baltazar. Tolăniți pe covorul moale, așternut pe nisip, începură să ronțăie semințe de floarea soarelui, de pepene, de dovleac, fistic, duche și smochine uscate, sâmburi de nucă, curmale, struguri și stafide, în așteptarea lui Artaban.

– Maică, dar nu le era frig? Să stea așa, să mănânce fructe uscate și semințe, în decembrie, în cort!

– Întâi, că nu era încă decembrie, draga mea; plecaseră cu cel puțin 3 luni înainte, ca să ajungă la timp. Și apoi, acolo, iarna nu e ca la noi. Când e frigul cel mai frig, e cam ca pe aici, într-o toamnă rece. Și mai ales noaptea, fiindcă ziua, soarele încălzește destul...

– Da, ai dreptate, nu mă gândisem la asta... și a venit Artaban?

– Parcă ești Melchior, veverițo! – râse Maica spre ea. Numai el nu avea niciodată răbdare. Lasă povestea să curgă, pe firul ei...

Cum stăteau ei, așa, sub cort, ronțâind la fructele acelea, numai ce se trezi Gaspar că zice:

– *Fraților, recunosc, mă roade curiozitatea! Ce cadou îi duceți Micului Rege?*

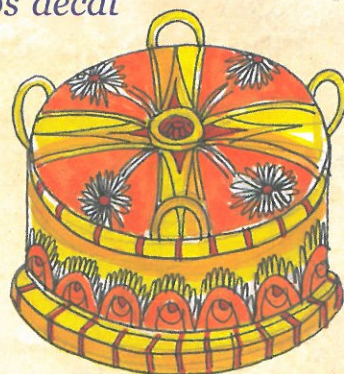
– *Dar tu, Gaspar? – îi întoarse întrebarea Baltazar.*

– *Eu nu am știut ce să îi duc mai prețios decât aurul. Și Gaspar porunci unei slugi să îi aducă de sub samarul cămillei sale o cutiuță de lemn încrustat cu pietre prețioase – de la safire, la smaralde și diamante negre – o comoară mică, în sine însăși. Dar când Magul o deschise, Baltazar și Melchior fură nevoiți să coboare, pentru o clipă, pleoapele. Aurul dinăuntru strălucea mai abtîr decăt soarele. Era, într-adevăr, un cadou demn de un rege!*

– *Ei bine, și eu m-am gândit la aur, și poate că aur i-aș fi adus – zise Baltazar –, dacă nu ar fi trecut pe la castelul meu negustori din Petra... am cumpărat de la ei, cu un preț mai mare*

decăt aurul, 100 de sicli¹³ de tămâie de cea mai bună calitate, adusă din Șeba. Pe aceasta I-o duc Lui...

– *Aceiași negustori au trecut și pe la mine – zâmbi Melchior. Eu am cumpărat smirnă! Tot din rășina copacilor din Șeba. Și tot o avere a costat. Dar ce să duci mai prejos, în dar, Regelui Lumii?*

La cuvintele lor, Gaspar se cutremură. Se albi la față și se ridică în picioare, dintr-un salt:

– Fraților, auzindu-vă, acum și aici, am înțeles că și noi facem parte din profeție! Ascultați, ce spune Isaia, profetul iudeilor: „Luminează-te, luminează-te, Ierusalime, că vine lumina ta, și slava Domnului peste tine a răsărit! Și vor umbla regi întru lumina ta și neamuri întru strălucirea ta. Caravane de cămile te vor acoperi, și dromadere din Madian și Efa. Toate sosesc din Șeba, încărcate cu aur și cu tămâie, cântând laudele Domnului“...

– Ce tot îndrugi acolo, Gaspar?, bombăni Melchior, cam speriat de paloarea prietenului său.

Acesta se mulțumi să îl privească, apoi să facă un gest larg, către tot ce îi înconjură:

– Regi, caravane de cămile, aur, tămâie și smirnă din Șeba... Nu ți se aseamănă cu nimic?...

Melchior tresări și sări, la rândul lui, în picioare, simțind cum îi fuge nisipul de sub tălpi. Nu era ușor de purtat gândul că un profet străin vorbise, cu sute de ani în urmă, despre ce avea să facă el, azi. Și asta, cu atât mai mult cu cât însemna că el și prietenii lui făceau parte din planul unui Dumnezeu mare și puternic, mai mare și mai puternic decât și l-ar fi imaginat vreodată. Se uită spre Baltazar, să îi vadă reacția. Acesta nu se ridicase de pe covor și nici o trăsătură de pe fața lui gravă, parcă cioplită în piatră, nu tresărise. Dar, pe măsură ce Melchior îl privea, ochii săi

mari și negri se umplură de lacrimi. Își împreună brațele pe piept, își plecă încet fruntea încadrată de pletele ușor argintate și rosti:

- Mare este Dumnezeu și fericiți cei ce slujesc Lui! Fraților, să fim demni de o astfel de cinste! Ceilalți doi își încrucișară și ei mâinile pe piept și își plecară frunțile. După o vreme, scuturându-se, ca de frig, Melchior se agăță de o întrebare care avea puterea să readucă lucrurile pe un plan mult mai pământesc:
- Ei, dar ce-o fi cu Artaban, de nu se mai arată?
- Într-adevăr, se face cam târziu, se neliniști Baltazar. Dacă vrem să nu pierdem ziua de azi, ca zi de călătorie, ar trebui să pornim. Voi ce ziceți? Îl așteptăm, sau plecăm și îl lăsăm să ne ajungă din urmă?
- Să plecăm, frate Baltazar! – exclamă Melchior. El, oricum, e mai tânăr decât noi, poate călători mai repede și poate face popasuri mai rare, ne va ajunge din urmă, mâine, cel târziu!
- E adevărat ce spune Melchior, întări și Gaspar.
- Tocmai pentru că e mai tânăr, mi-ar fi plăcut să nu-l las să călătorească singur nici măcar o zi... dar dacă ziceți voi să pornim... poate că vârsta mă face prea precaut¹⁴! Să sperăm că voi sunteți cei care aveți dreptate și că mâine, cel târziu, Artaban ni se va alătura!

Artaban pornise de acasă aproape de cu noapte, ca să ajungă la timp la întâlnirea cu prietenii săi. Cu o zi înainte, alesese cu grijă darurile pe care urma să le ia cu el: trei pietre prețioase (un rubin, un safir și o perlă), cele mai valoroase pe care le avea, moștenite din neam în neam, odată cu coroana – pentru Micul Rege a cărui apropiată naștere o vestea steaua; dar își dăduse seama că nu se putea prezenta dinaintea Noului Născut, fără să dăruiască ceva de preț și Reginei, Mama Acestuia. Și, apoi, cum să nu dăruiască Regelui-tată nimic, dacă ceilalți primeau cadouri? Îi fusese ciudă că nu se gândise mai din timp, ca să se fi putut sfătui cu prietenii săi. În cele din urmă, se hotărâse: încărcase o cămilă cu baloturi¹⁵ de mătase și de cașmir¹⁶, pentru Regină. Regelui-tată îi ducea o cămilă de rasă pură, elegantă, înaltă, cu picioare lungi, datorită cărora alerga ca o gazelă, o cămilă din al cărei preț, dacă ar fi fost vândută la târgul din Jaffa, ar fi putut trăi, timp de un an, 10 familii, fără alt venit. Astfel, la ieșirea pe poarta castelului, caravana sa număra 8 cămile și 3 servitori. Se îndrepta de câteva ore spre Susa, când, chiar la ceasul în care soarele începea să răsară, dădu peste o mare agitație într-un sat. Nu se știe din ce pricină, izbucnise un incendiu de proporții: se aprinseseră vreo 6-7 case, iar

15 Balot – pachet mare de mărfuri

16 Cașmir – țesătură moale și foarte fină, confecționată din părul caprelor care cresc în Cașmir și Tibet

focul amenința să înghită întreaga așezare. Era, de altfel, și foarte ușor să se întâmple asta, locuințele bieților țărani fiind din argilă amestecată cu paie și acoperite cu rogojini. De peste tot se auzeau vaiete, răsunau urlete și nimeni nu părea să facă nimic să oprească nenorocirea. Artaban se opri și începu să țipe la ei:

– Nu stați așa, folosiți roata pentru irigare!

Într-adevăr, pe malul râului pe care era așezat satul, se afla o roată mare, prevăzută cu găleți, de jur împrejurul ei; în momentul în care roata era învârtită, gălețile se adânceau în râu și ieșeau pline de apă. Apoi, puteau fi golite în alte găleți, iar apa, folosită la irigarea ogoarelor. Magul nu s-a

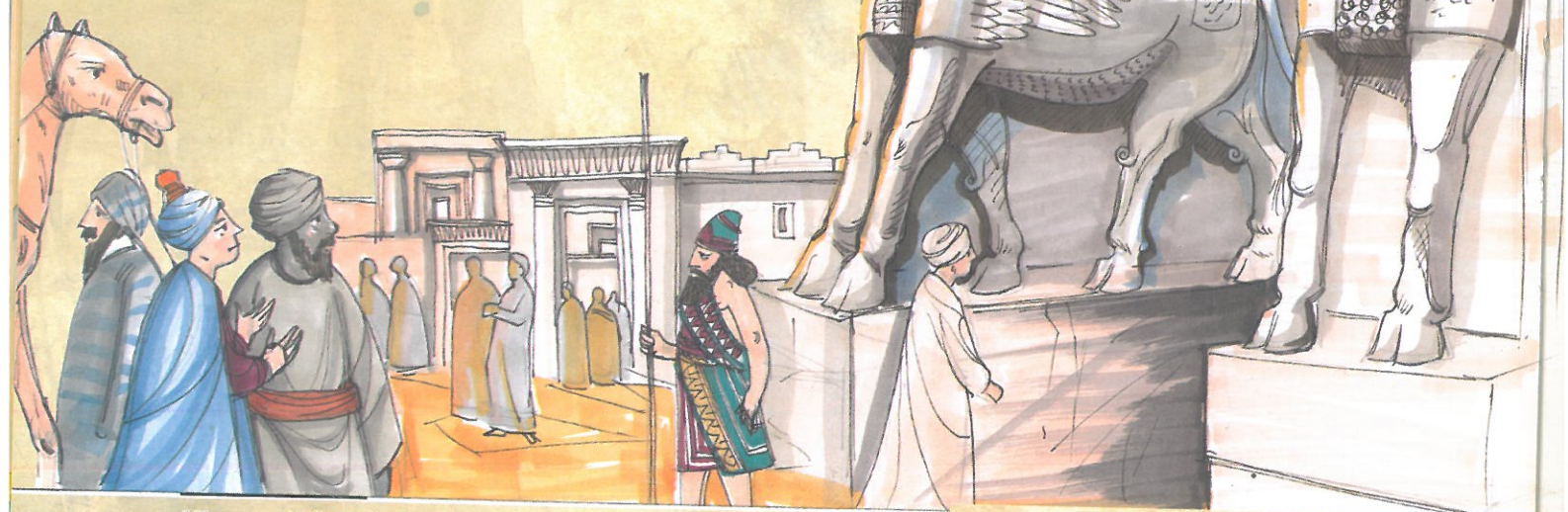

mulțumit doar să țipe, de la înălțimea cocoșelor cămilei sale. A descălecat, a luat el însuși o găleată, și-a pus servitorii la treabă, a organizat și țăranii, și, în mai puțin de două ore, a reușit să stăvilească vâlvătaia. Din păcate, sosise prea târziu, iar 5 din cele 7 case pe care le văzuse arzând nu au mai putut fi salvate. Din bruma de avere a bietelor familii care le locuiseră, nu mai rămăsese nimic. Acum, țăranii stăteau, ca prostiți, uitându-se la jarul și cenușa de pe fostele lor gospodării. Artaban simți cum i se înmoaie inima, la această priveliște. Se apropie de cămila încărcată cu mătase și cașmir și porunci unui servitor să descarce două dintre baloturi. Apoi, se apropie de membrii familiilor lovite de nenorocire:

– Împărțiți acestea între voi și vindeți-le la târgurile din oraș! E aici suficient cât să vă refaceți casele și să vă cumpărați alte animale!

Bucuria oamenilor astfel despăgubiți nu ar putea fi descrisă în cuvinte. Artaban nu s-a putut smulge prea curând dintre ei – îi sărutau poalele caftanului¹⁷, i se ploconeau la picioare, aduceau copiii să îi sărute mâinile și picioarele, îl numeau binefăcătorul și salvatorul întregului sat... Când, în cele din urmă, a reușit să plece de acolo, soarele era deja sus, pe cer, iar până la Susa, mai avea cel puțin două ore de drum. A călătorit cât a putut mai repede, dar, odată ajuns la porțile cetății, nu i-a mai găsit pe ceilalți magi. La drept vorbind, nici nu se mai aștepta să îi găsească. Era deja aproape miezul zilei. „Ei, asta este!”, își spuse el. „Spre Iudeea, Artabane, o să întreb din loc în loc de ei, și, dacă nu-ți îngădui prea multă odihnă, îi vei prinde, pe drum. Nu au decât vreo 7 ceasuri înaintea ta“...

Și el, ca și Gaspar și Melchior, mai devreme, se înșela: nu aveau să se mai întâlnească niciodată, în viața aceasta, pământească. Dar să lăsăm povestea să curgă, pe firul ei...

Cozonacii, frumos crescuți, cu crusta lucind și mirosind a mare sărbătoare, fură adăpostiți de Maica pe unul dintre rafturile din cămară.

– Le facem păturică din păstură¹⁸, spuse ea, arătându-i nepoatei cum trebuie înveliți în pânza de in – și îi lăsăm să doarmă, până poimăine, de Crăciun. Acuma, să mâncăm și noi, de prânz.

Împărțiră frățeste o iahnie de fasole, cu ceapă prăjită, castraveți murați și mămligă caldă. Ca desert, plăcintă cu mere, tot de post.

– Maică, suspină Bianca, după ce încheiară rugăciunea de mulțumire, chiar nu s-au mai întâlnit niciodată magii?

Maica zâmbi, cu lumină:

– Ai uitat că e poveste? Artaban nu a existat cu adevărat. Dar în poveste, nu, nu s-au mai văzut.

– Spune-mi mai departe, te rog!

– Nu, nu, acum avem alte treburi. Mergem sus, în casă, facem focul în sobă, eu citesc la *Psaltire*¹⁹, iar tu mai faci o parte din temele de vacanță. Când o cădea seara, dacă termini măcar un sfert din ce ai, mai stăm de vorbă.

– Termin, Maică, fiindcă nu e greu!

Pădurea începuse a-și polei crengile cu stele și a se apleca, ocrotitor, deasupra satului de munte; trecuse ora cinei și liniștea se înstăpânise peste tot, când Maica declară că se pot așeza, de acuma, la gura sobei, în fotolii, fiecare cu lucrul de mână. Bianca învățase încă din vacanța de iarnă de anul trecut să împletească ciorapi de lână și, deși era destul de complicat meșteșugul, sau poate tocmai de aceea, grozav îi mai plăcea să lucreze cot la cot cu bunica ei, în serile acestea lungi. Uneori ascultau emisiunile de la Radio Trinitas, mai cu seamă *Bucuria Poveștilor*²⁰, alteori îi spunea Maica un basm, erau chiar și seri când povestea numai Bianca, despre câte în lună și în stele, de pe la școală și de prin tabere. Oricare ar fi fost modul în care își umpleau timpul, serile acestea erau ca niște pietre prețioase pentru fetiță, bijuterii pe care le așeza, fără să-și dea seama, în caseta cu amintiri pentru mai târziu.

18 Păstură – regionalism ardelenesc, însemnând șervet, ștergar

19 Psaltire – carte de rugăciuni, cartea psalmilor

20 Emisiune realizată de Adriana Ene

Bineînțeles, în seara aceea, Maica a continuat povestea Magului Artaban.

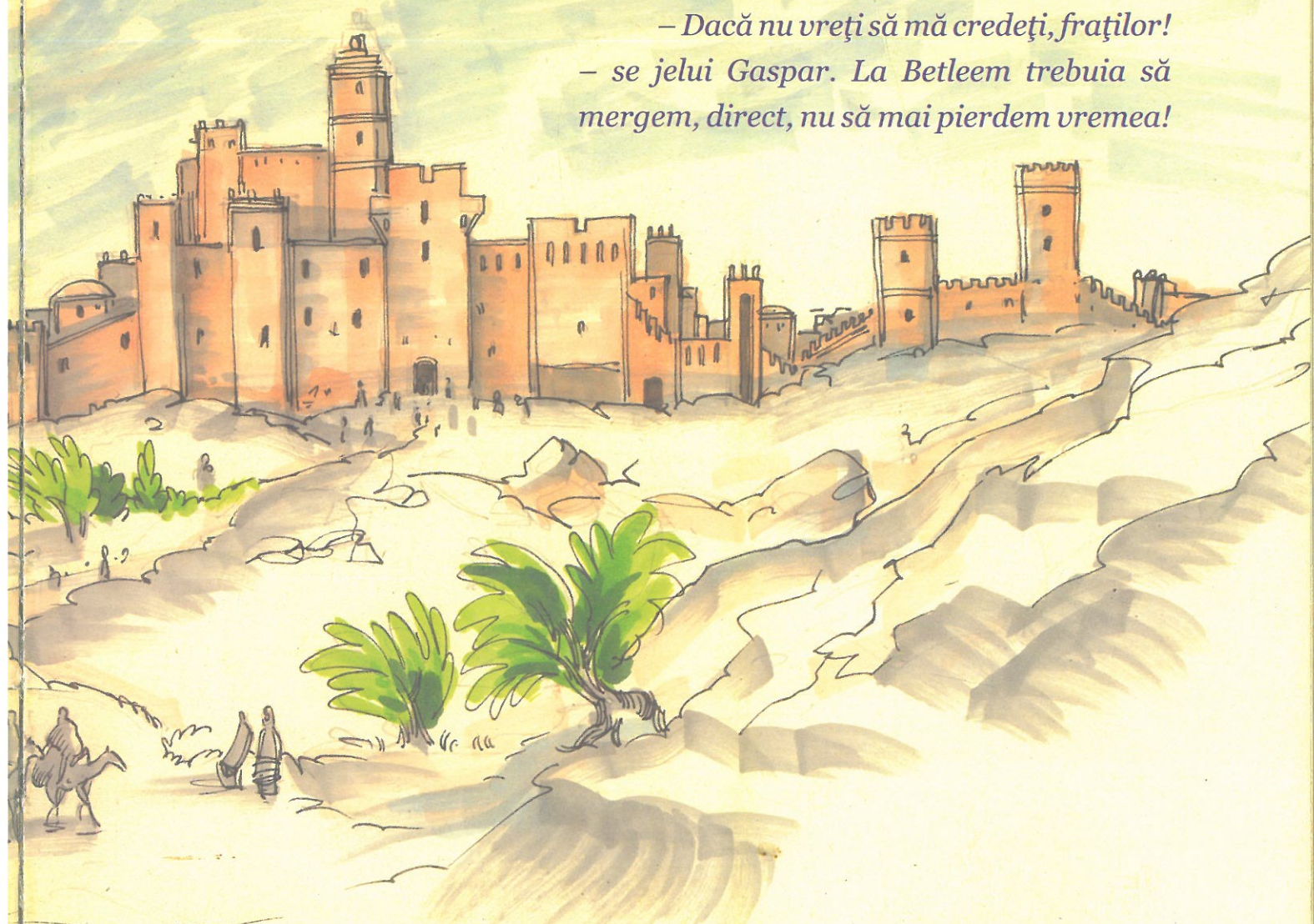
Au trecut zilele, au trecut săptămânile și, iată, în dimineața în care se împlineau fix trei luni de când porniseră la drum, Gaspar, Melchior și Baltazar văzură, în depărtare, cetatea Ierusalimului. De multă vreme își luaseră nădejdea să mai fie ajunși din urmă de către Artaban, deși făcuseră, uneori, popasuri mai lungi și lăsaseră vorbă prin satele și orașele pe care le străbătuseră, că îl vor aștepta, în cutare sau cutare loc. Până la urmă, ajunseseră cu toții la concluzia că tânărul mag nici nu mai pornise la drum, dintr-un motiv întemeiat, pe care aveau să-l afle, la întoarcere. Nu erau supărați pe el, probabil că nu avusese vreme să le mai dea de veste...

– Ei, și acum ce facem, Baltazar? – întreabă Melchior, din mersul legănat al cămilei. Intrăm în cetate și începem să strigăm că Îl căutăm pe Rege?

– De strigat, nu vom striga, prietene – răspunse Baltazar –, dar întrebare vom pune. Ne va lămuri cineva.

– Dacă nu vreți să mă credeți, fraților!
– se jelui Gaspar. La Betleem trebuia să mergem, direct, nu să mai pierdem vremea!

V-am spus că evreii mai au un prooroc, Miheia, care a zis: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei“.

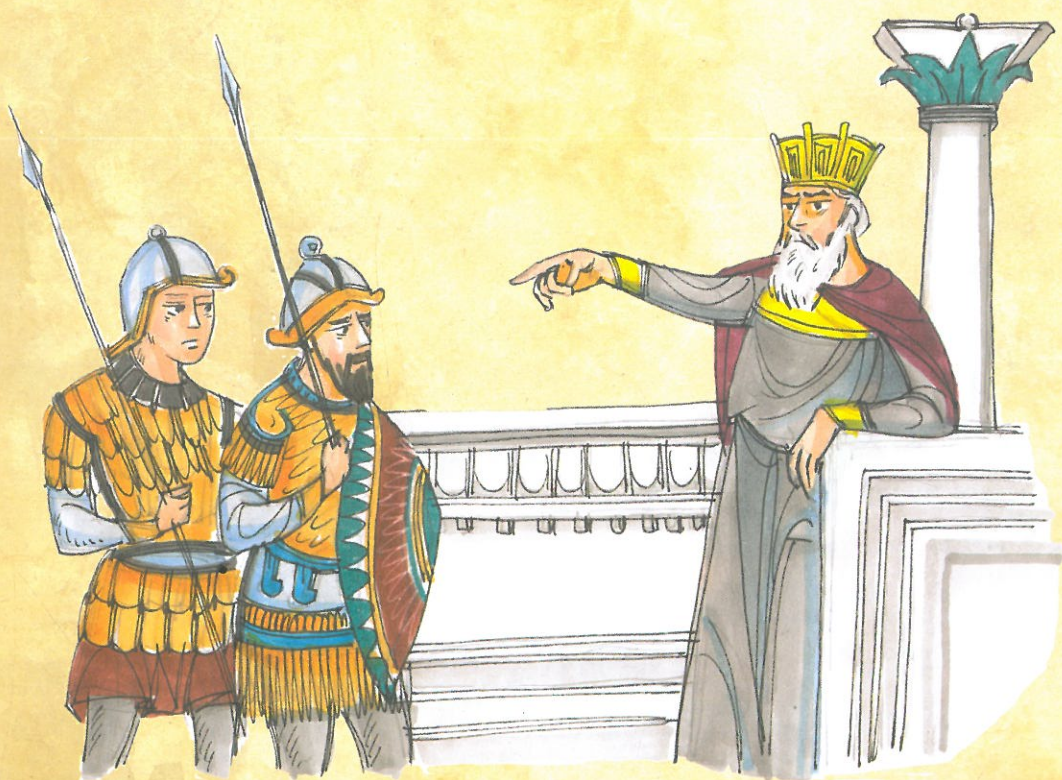
Melchior îl privi, oarecum cruciș, fiindcă se săturase de proorocii:

– Să mă ierți, frate, nu că nu te-aș crede, știu că ești citit, dar parcă aș vrea să mai întărească cineva vorba asta! Ca să nu mergem în sătucul acela degeaba și să pierdem încă și mai mult timp, întorcându-ne, apoi, la Ierusalim!

– Nici mie parcă nu-mi vine a crede ca Regele Lumii să se nască într-un sat așa de umil, ca Betleemul – interveni, împăciuitor, Baltazar. Îngăduie, frate Gaspar, să cercetăm la Ierusalim, mai întâi!

Gaspar nu mai spuse nimic, iar caravana lor intră, în scurtă vreme, pe una dintre porțile strălucitei cetăți. Cu toate că orașul era obișnuit cu priveriști ciudate, de călători veniți din toată lumea, grupul lor era, totuși, prea exotic²¹ ca să nu atragă atenția. Mai cu seamă cămilele pe care călăreau cei trei regi, mersul lor maiestuos, samarele țesute cu fir de aur și clopoțeei de argint care le împodobeau frâiele, făceau impresie. Doar Baltazar vorbea; din loc în loc, începând de la poarta cetății, până la hanul la care se opriră, într-un sfârșit, el întrebă trecătorii unde anume se născuse Regele Lumii. Peste tot anunța că Îi văzuseră steaua și că veniseră să I se închine. Nimeni nu știa să se fi născut vreun Rege al Lumii. Dar vestea sosirii acestor

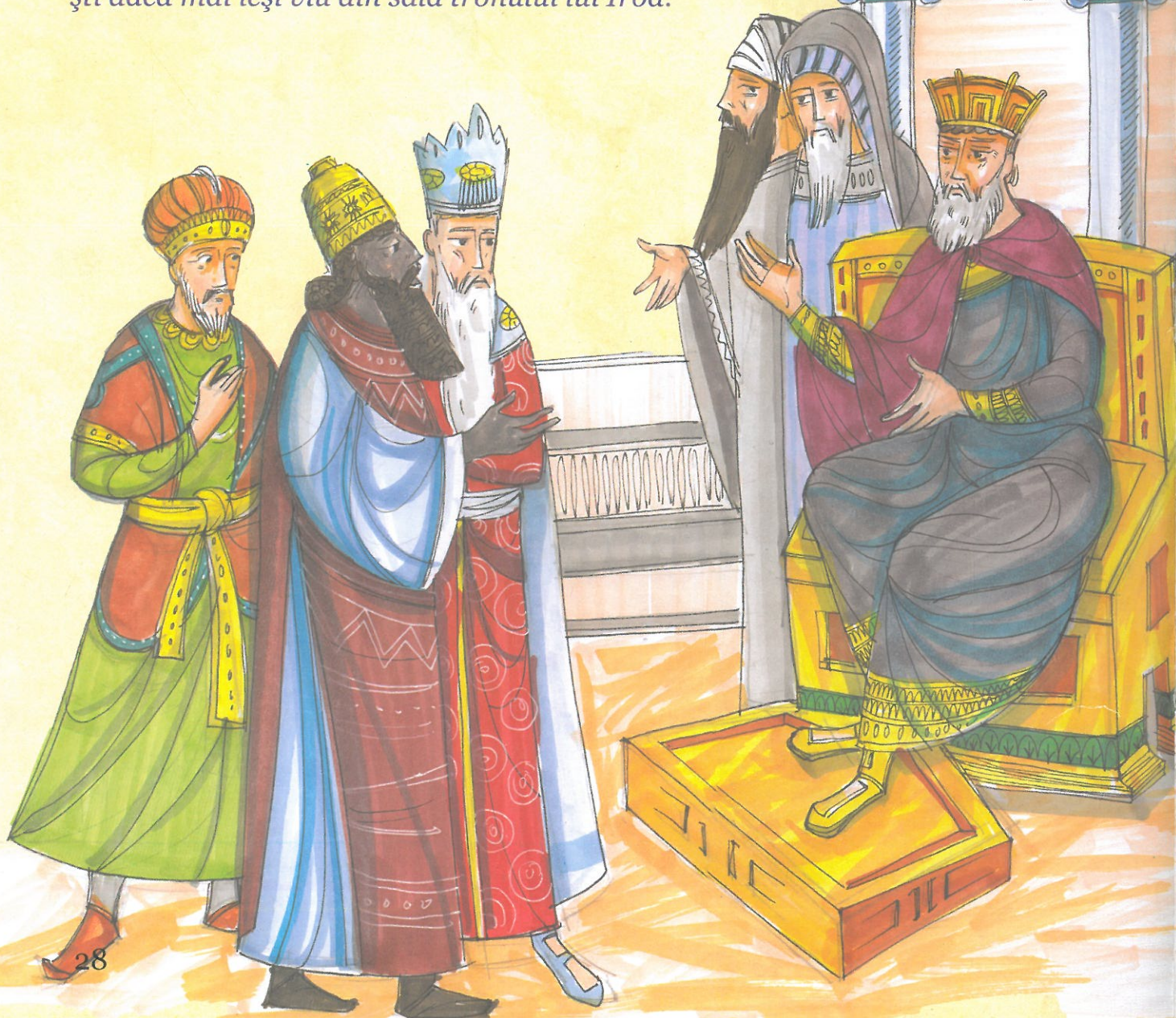

călători și, mai ales, ciudățenia motivului pentru care veniseră, străbătu ca un fulger Ierusalimul și ajunse, până la prânz, în palatul regelui de atunci al iudeilor, Irod. Acesta era un om crud și rău. Îi plăcea atât de mult să domnească și atât de mult se temea să nu își piardă tronul, încât își omorâse chiar trei dintre copii, ca nu cumva să ajungă ei regi, în locul lui.

O adevărată groază îl cuprinse, așadar, auzind despre străinii veniți de la capătul lumii, pe urma unei stele vestitoare de Prunc Împărat! Porunci soldaților săi să îi aducă, de îndată, la palat pe călători. Aceștia sosiră, cu grabă, fără să țină seama de oboseală, întrucât erau tare nerăbdători să afle unde era Nou-Născutul și erau aproape siguri că Irod știa! Doar era cârmuitorul țării! Mare le fu surpriza și dezamăgirea, când văzură că nici el nu avea habar și că, dimpotrivă, vroia să afle de la ei timpul în care se arătase steaua...

– Steaua s-a arătat în urmă cu trei luni, spuse Baltazar. A strălucit, zi și noapte pe cer, deasupra Iudeii, până ce am pornit la drum. Apoi, nu s-a mai arătat. Iar noi am venit aici, cu daruri, pentru Marele Rege pe care L-a vestit lumina ei.

Irod simți cum îl ia cu frig pe spate. Un Mare Rege? Înseamnă că S-a născut Hristos, Mesia, Cel pe care îl aștepta poporul evreu, de veacuri! De ce trebuia să Se nască tocmai în vremea lui? Cu el ce se va întâmpla? Va pierde puterea, va pierde tronul? Ca să își ascundă tulburarea în fața oaspeților străini, porunci să vină arhieriei și cărturarii. Aceștia sosiră, tremurând, fiindcă niciodată nu puteai ști dacă mai ieși viu din sala tronului lui Irod.

– Unde este să se nască Hristos? – se răsti la ei regele – Voi trebuie să știți, că doar sunteți toată ziua cu nasul în Scripturi!

Bătrânii răsufară ușurați. Întrebarea nu era grea, răspunsul îl știau, fără să mai cerceteze. Unul dintre ei răspunse:

– În Betleemul Iudeii, o, rege Irod! Că zice proorocul: „Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul Meu Israel“...

Toți ceilalți cărturari și arhiereii încuviințară răspunsul, cu adânci clătinări din bărbile albe și lungi. Baltazar tresări, Melchior începu să studieze atent ornamentele bogate ale sălii tronului lui Irod, numai ca să

nu se uite la Gaspar, de care îi era, acum, foarte rușine.

Gaspar, delicat, nu-și îngădui nici măcar umbra unui surâs. Îi privea pe cărturarii evrei ca și cum tocmai i-ar fi dat o veste nemaiauzită.

– Înalții mei oaspeți – li se adresă Irod, după ce îi eliberă pe arhierei – ați auzit ce au spus bătrânii. Ei bine, mergeți la Betleem, cercetați cu mare luare-aminte și, dacă găsiți Pruncul, să veniți, rogu-vă, să îmi spuneți și mie, ca să merg și eu să mă închin Lui!

Apoi, bătu din palme:

– Să vină darurile pentru musafirii regești!

De îndată, din odaia vecină, intrară trei slugi, purtând, fiecare, pe brațe, câte o tunică de brocart, brodată cu fire de aur și de argint. Scânteia mătasea, în raze albastre sau verzi, scăldate în ape aurii, la fiecare pas pe care îl făceau servitorii.

– Acesta este darul lui Irod, regele iudeilor, pentru frații săi regi, din alte colțuri ale lumii. Să nu uitați, la întoarcere, să treceți pe la mine, să îmi dați vești despre Prunc.

Cei trei Magi mulțumiră gazdei lor cu toată politețea orientală, după care se întoarseră la han. De îndată ce ieșiră, însă, din palatul lui Irod, Baltazar se întoarse spre Gaspar și, plecându-se dinaintea lui, rosti, cu părere de rău:

– Iartă-mă, frate! Dacă te ascultam, câștigam timp, acum am fi fost la Betleem.

Melchior își ceru, la rându-i, iertare, sincer și fără ezitări. Gaspar le primi scuzele cu simplitate, apoi, arătând peste umăr, către locul pe care tocmai îl părăsiseră, zise:

– Timpul ca timpul, dar tare mi-e teamă că am stârnit fiara, în bârlogul ei!

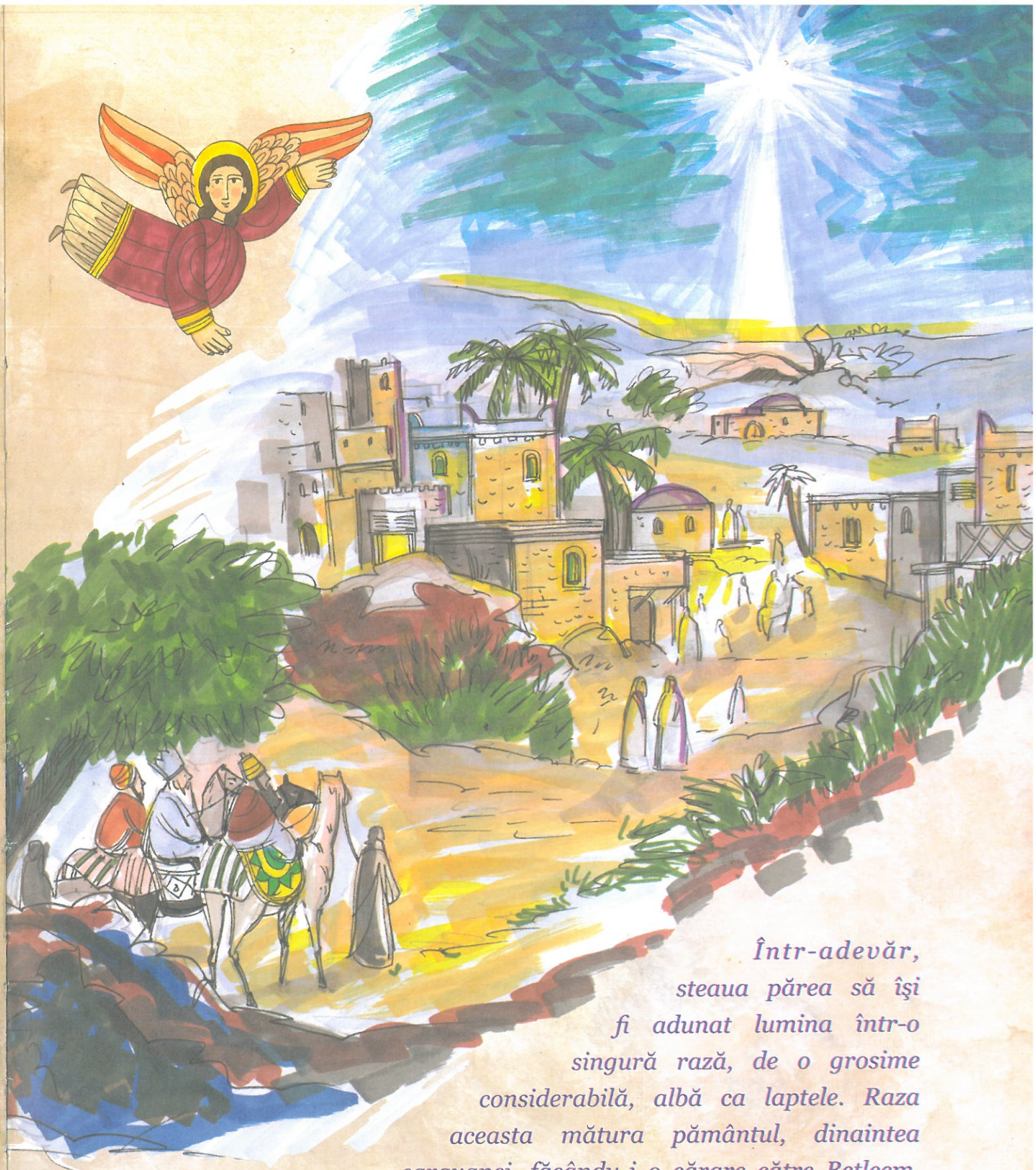
Odată ajunși la han, le trebui mai puțin de o oră să mănânce ceva, să își aburce²² din nou pe cămile bagajele încă nedesfăcute și să pornească spre Betleem. Calea nu era lungă, chiar și în pasul cel mai încet al animalelor lor, aveau s-o străbată în trei ceasuri. Când au părăsit Ierusalimul, se lăsa seara. Pe cerul înflăcărat de apusul de soare, siluetele lor, călare pe cămile, se profilau, înalte, ca niște semne mari de exclamare, suite pe niște paranteze rotunde.

Magii călătoreau în tăcere, aproape adormiți. Dintr-o dată, una dintre slugile lor scoase un strigăt de spaimă și, după acea slugă, toți însoțitorii caravanei porniră să strige, să vocifereze, să se agite. Se treziră și Regii din ațipeala lor și mai să se prăbușească de pe cămile, văzând în față, mai strălucitoare ca niciodată și atât de aproape de pământ, încât ai fi zis că o pot atinge cu mâna, steaua cea minunată, la a cărei chemare porniseră la drum.

– Ne însoțește! – exclamă Melchior.

– Nu, mai mult decât atât, ne conduce! – se bucură Gaspar.

Într-adevăr,
steaua părea să își
fi adunat lumina într-o
singură rază, de o grosime
considerabilă, albă ca laptele. Raza
aceasta mătura pământul, dinaintea
caravanei, făcându-i o cărare către Betleem.

Pe măsură ce se apropiau de sătuc, steaua se înălța, iar raza se
subția. În cele din urmă, se opri deasupra unei construcții sărăcăcioase,
ridicată la gura unei peșteri, mai sus de un han. De acolo, lumina nu
se mai mișcă, așteptându-i pe Magi să o ajungă. Aceștia mai aveau de

urcat. Abia pătrunseseră în sat și acum îl străbăteau, în tăcere, urmăriți de privirile tuturor celor pe lângă care treceau. Betleemul era ticsit²³ și nu-și găsea odihna nici la ceasul acela de noapte. De săptămâni întregi, soseau aici familii din toată țara, la locul de unde se trăgeau, ca să se înscrie în condicile²⁴ de recensământ, după porunca Cezarului Roman. Iar cum slujbașii imperiali se mișcau cu o încetineală înnebunitoare, bieții oameni așteptau zile după zile să le vină rândul să fie înscriși, ca să poată pleca la casele lor. S-ar fi putut crede că apariția Magilor, cu tot ce era neobișnuit în caravana lor, avea să producă oarecare emoție în rândul mulțimii, dar nu s-a întâmplat așa. Există ceva care îi mișcase mult mai mult și despre care nu mai știau ce să creadă: lumina stelei,

23 Ticsit – plin până la refuz

24 Condici - registre

deasupra satului. Se mai întâmplase o dată să adaste așa, exact în același loc, deasupra aceleiași peșteri, într-o noapte din urmă cu câteva săptămâni. Atunci, mai să moară, cu toții, de spaimă! Nu îndrăznise nimeni să se ducă spre stea sau să se apropie de peștera aceea. Doar niște păstori, care-și pășteau turmele într-o vale din apropiere, au mers la peșteră, cu bucurie mare, strigând tuturor că S-a născut Mesia și că îngerii le-au vestit evenimentul. Unii s-au dus cu păstorii, dar s-au întors, zicând că nu găsiseră în peșteră decât un

copil obișnuit, dintr-o familie obișnuită, un bebeluș care nu putea fi mai Mesia decât bebelușul oricui altcuiva. Steaua se stinsese, păstorii plecaseră la turmele lor, iar oamenii își văzuseră de necazuri, de sărăcie și de recensământ²⁵. Acum, iată că steaua se arăta din nou și apăruseră străinii aceștia. Să fi fost, într-adevăr, Mesia, copilul acela din peșteră? Un evreu bătrân, venit cu familia lui tocmai din Hebron, scupă, scârbit, în praful drumului:

– De când ne-au ocupat romanii, nu mai e nici Betleemul ce-a fost! Ne calcă toți păgânii pământurile...

Și se retrase, amărât, sub foaia de cort întinsă peste patru bețe, care le ținea, lui și alor lui, loc de adăpost.

25 Recensământ – numărătoare și înregistrare a populației, a animalelor, a vehiculelor dintr-o țară sau o regiune dată

Întinși pe covoarele aduse
cu ei din Persia, sub cerul liber – pentru că refuzaseră să își lase servitorii
să le mai ridice corturi –, la câteva sute de metri de Betleem, nici unul
dintre cei trei Magi nu mai reușea să adoarmă. Nu de frig, deși aici, la
munte, era mult mai rece decât jos, la câmpie. Nici de foame, cu toate
că nu le intrase pe gât nici un duminat²⁶, de la cina luată la hanul din
Ierusalim. Nu, nu acestea erau motivele neputinței lor de a dormi. De când
părăsiseră staulul²⁷ în care I se închinaseră Pruncului Hristos, simțeau...
simțeau că nici somnul, nici mâncarea nu mai au importanță. Tot centrul
de greutate al vieții lor se mutase pe altceva, pe ceva ce încă nu știau să
spună sau să explice, dacă li s-ar fi cerut. Dar le era de ajuns să se uite
unul la altul, ca să își dea seama că același lucru se întâmplase cu toți. Se
schimbaseră ei? Se schimbase lumea? Baltazar tocmai își dregea vocea,
să spună ceva, când o lumină dulce, tremurătoare, înconjură locul în care

26 Duminat - îmbucătură

27 Staul - grajd, adăpost pentru animale

stăteau. Se ridicară pe jumătate în capul oaselor, nefiind foarte convinși că nu visează, deși puteau să jure că nu dorm. Din mijlocul acelei lumini, o siluetă diafană²⁸ le vorbi, ca un foșnet de lună:

– Baltazar, Gaspar și Melchior, Domnul Dumnezeu vă poruncește să vă ridicați și să porniți de îndată spre casă. Dar să ocoliți Ierusalimul și să nu vă mai întoarceți la Irod, căci acesta vrea să știe unde Se află Pruncul, ca să îi ia viața.

Lumina se stinse, la fel de neașteptat cum se aprinsese. Regii se ridicară de-a binelea în picioare.

– Ați auzit ce am auzit eu, nu-i așa? – întreabă Melchior.

– Și cred că am văzut ce ai văzut tu – răspunse Baltazar. – Fraților, să mergem! – suspină Gaspar. Mă temeam eu că am trezit fiara, în bârlogul ei...

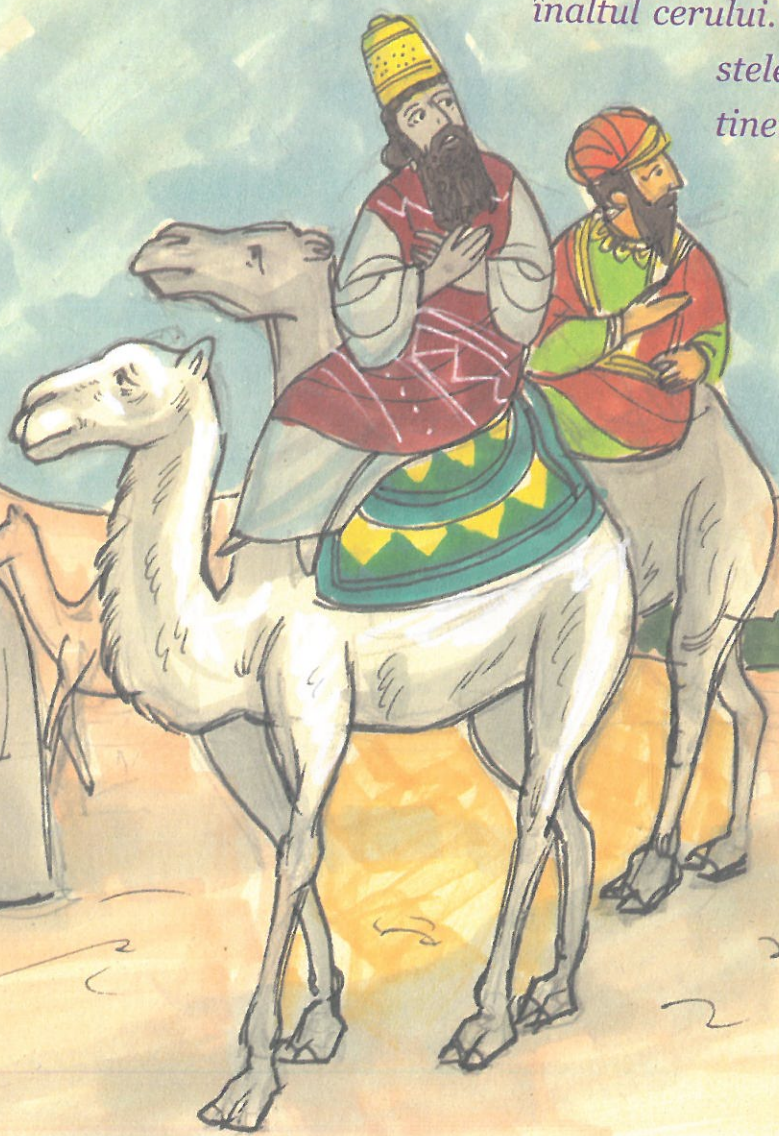
Începură să își deștepte însoțitorii, dând, fiecare, grăbite porunci. Deodată, Melchior tresări și strigă:

– Trebuie să îl vestim pe Iosif, să fugă și el! Într-un fel, noi purtăm vina că Irod îi caută, acum – și, fără să mai aștepte, se întoarse pe călcâie și începu să alerge, deloc regește, spre Betleem.

Din câțiva pași, Gaspar îl ajunse și îl reținu:

– Frate, nu ai auzit porunca lui Dumnezeu? A spus să ne ridicăm și să plecăm **de îndată**. Sau crezi că Domnul, Care S-a îndurat să ne anunțe pe noi, nu-l va vesti pe Iosif, cel ce este ocrotitorul omenesc al Fiului Său, pe pământul acesta?

Când caravana fu pregătită de plecare, Magii își ridicară ochii spre înaltul cerului. Acolo, sus, nu mai luceau decât stelele pe care le știau ei din fragedă tinerețe. Baltazar oftă și spuse:

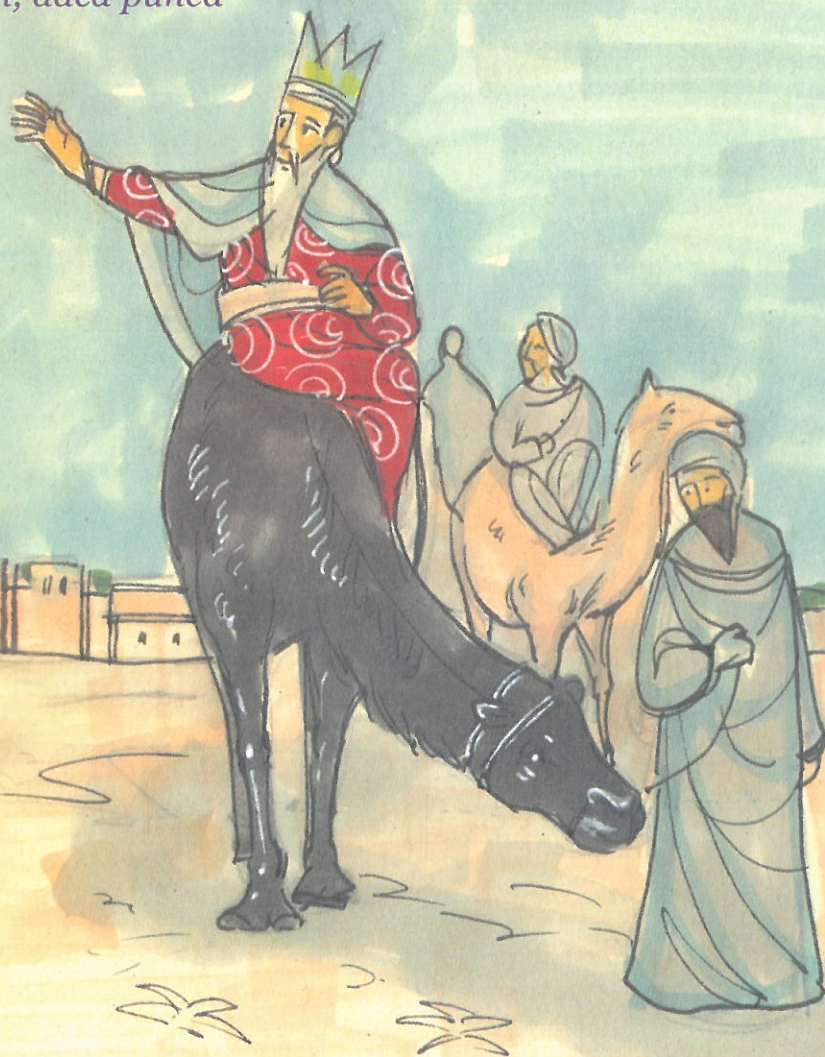

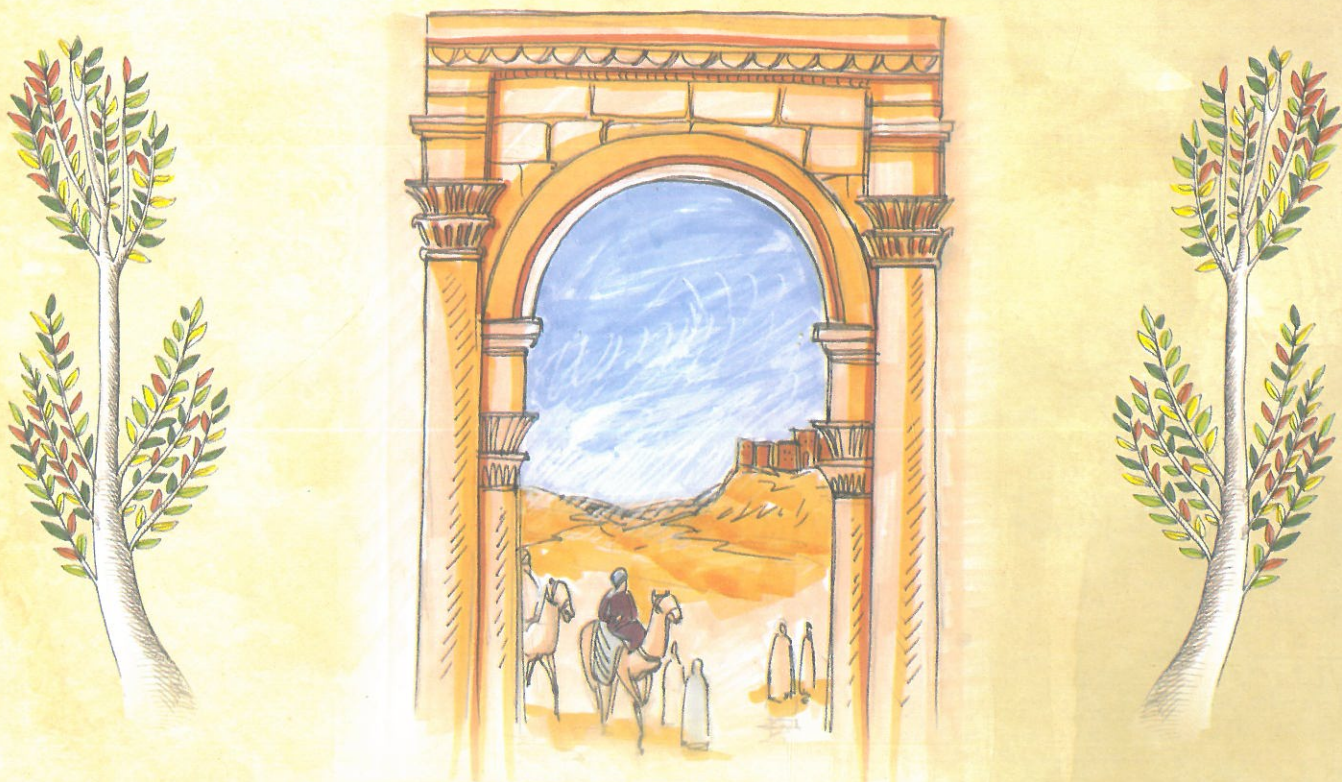
– La drum, frații mei! Să ne gândim care va fi acesta... căci cei ce S-au întâlnit cu Hristos se pot întoarce acasă, dar niciodată pe aceeași potecă! Toate, toate, până și cărările lor, se vor schimba, din momentul acela...

– Ia uite! Te pomenești, Baltazar, că ai ajuns și tu vreun prooroc! – zâmbi Melchior, cu bunătate, fără urmă din ironia de altădată. Nu realiza câtă dreptate avea, în gluma lui.

Gaspar se răsuci între cocoșele cămillei sale, ca să privească Betleemul, pe care îl lăsau, acum, de-a binelea în urmă:

– Știți ce? E pentru prima oară, de la Susa înapoi, când mă bucur din toată inima că Artaban nu vine după noi! Toată furia lui Irod s-ar fi revărsat asupra lui, dacă punea mâna pe el, în Ierusalim!

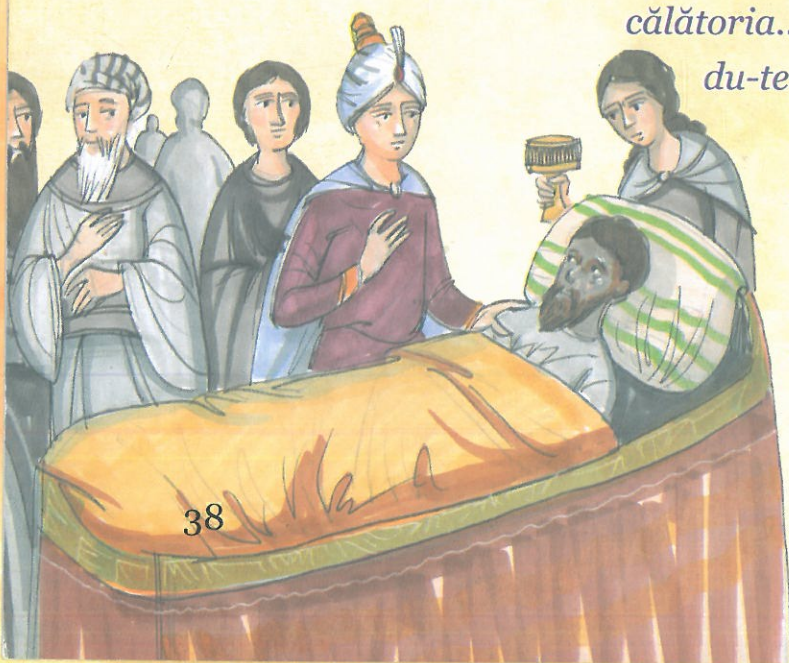

Artaban călărea prin țara evreilor, fără să se uite nici în stânga, nici în dreapta, sau uitându-se fără să vadă. Era cât se poate de necăjit și se întreba, cu amărăciune, cu ce anume Îl supăraseră el pe Dumnezeu, de nu-l lăsa să se apropie de prietenii lui, să îi ajungă din urmă și să călătorească împreună, așa cum avuseseră de gând. Abia ajunsese în cetatea Palmyra a Siriei (și primise veste că ceilalți Magi tocmai trecuseră pe acolo), că unul dintre servitorii lui căzuse grav bolnav, cu febră mare, în praful drumului. Îl ridicase în brațe și-l purtase până în curtea unui han, unde, de altfel, trebuise să rămână, cu toată micuța lui caravană, o lună întreagă, până ce sluga lui, Milad, se făcuse bine. În accesele sale de febră, bietul om îi spunea lui Artaban:

– Iartă-mă, stăpâne! Din cauza mea, ți-e întârziată călătoria... știi că te grăbești! Lasă-mă aici, du-te mai departe, pot să mor și singur.

De câteva ori, tânărul rege chiar fusese ispitit să îl părăsească, atât de mult își dorea să își ajungă prietenii din urmă, dar nu reușise să își înfrângă mila pe care o simțea față de bolnav. „Cum să-l las singur, în țară străină?

– Stai!

Urletul poruncitor al ofițerului roman nu l-ar fi impresionat prea mult pe Artaban, dacă drumul nu i-ar fi fost blocat de soldații acestuia. Dar, întrucât nu putea trece de sulitele lor, fără să-și rănească oamenii sau cămilele, se opri și întrebă, pe cel mai curtenitor ton cu putință:

– Ce anume, în înfățișarea mea sau a caravenei mele, l-a făcut pe vajnicul ofițer să ne oprească? Noi suntem oameni pașnici, călători nevinovați.

– Ha! Cât de nevinovați, asta rămâne de văzut – rânji ofițerul. De-ați fi așa de pașnici, n-am fi primit noi ordinul să arestăm și să ducem la Regele Irod orice conducător de caravană persană! E drept că ni s-a spus că îndeosebi pe cei care vin dinspre Betleem, dar pot să știu eu ce ocoluri ai făcut tu, să pari că nu vii dintr-acolo?

Tânărul Mag își stăpâni tresărire de mânie. Soldătoii ăsta roman vorbea cu el, Regele Artaban, de parcă ar fi fost unul dintre ultimii îngrijitori la grajduri. I-ar fi plăcut să îi dea o lecție și să îl pună la punct, dar se afla într-o țară străină și, mai cu seamă, chiar nu vroia să

mai întârzie din drumul său, mai ales acum, când era așa de aproape!

– Zici că mă duci la Irod? Foarte bine, du-mă! Eu chiar acolo și vreau să ajung. Aș vrea să îl rog să mă îndrume către nou-născutul Rege al lumii, a cărui stea ni s-a arătat mie și prietenilor mei, în urmă cu luni de zile, departe de aici.

– Deci, și tu cauți un alt Rege și singur recunoști că ești prieten cu cei care l-au înșelat pe Irod! – și ofițerul se plezni cu palma, bucuros, peste coapsă –. Să știi că m-am învârtit de o răsplată!

– L-au înșelat?! Cu siguranță că vorbești despre alții. Prietenii mei nu au înșelat niciodată, pe nimeni!

– Ba, pe regele iudeilor l-au înșelat! S-au dat de partea uzurpatorului³⁰ mititel!

Și ofițerul prinse să-i povestească lui Artaban, în puține cuvinte, ce se întâmplase, în urmă cu câteva săptămâni, la Ierusalim.

– Iar acum, câteva trupe de comitatenses³¹ au fost trimise la Betleem, să-l descopere și să-l nimicească pe așa-zisul Rege al lumii, în vreme ce Ierusalimul e înconjurat de patrulare care să pună mâna pe voi – pe prietenii tăi și pe tine, că ești și tu parte din complot, chiar vorbele tale te trădează!

30 Uzurpator – persoană care își însușește în mod ilegal drepturile altuia

31 Comitatenses – soldați de infanterie ai armatei imperiale romane

Pe măsură ce romanul povestea, lui Artaban îi pierise de tot pofta de a-l vedea pe Irod! Ce s-o fi întâmplat cu prietenii lui? Or fi la Betleem, luptându-se acolo cu soldații, ca să-l apere pe Micul Rege? O, de-ar fi avut aripi, să poată zbura pe deasupra acestei patrule și să ajungă într-o clipă la Betleem! Căută înfrigurat un mijloc de scăpare. Deodată, privirea îi căzu pe neasemuita cămilă pe care o pregătise ca dar pentru tatăl lui Mesia.

– Vorbeai de o răsplată, bunule ofițer! – se adresă el, romanului. Adevărul e, că, după câte am auzit despre Irod, prin partea noastră de lume, nu poți fi sigur că o vei căpăta, mai ales când se va dovedi – așa cum se va întâmpla, cu siguranță – că eu nu am nici o legătură cu vreun complot, întrucât am trecut hotarele acestei țări numai în urmă cu două zile. După cum ți-am mai spus, nu mă deranjează să mă conduci la regele iudeilor. Eu nu voi pierde decât timp. Tu, însă... și Artaban zâmbi, lăsând fraza neterminată.

– Eu, însă, ce? – se rățoi romanul.

– Tu îți vei pierde credibilitatea³² și toată armata romană din Iudeea va râde în hohote, în mai puțin de o lună, la auzul numelui tău. Pentru că Irod mă va elibera până la căderea serii... făcându-te de ocară, în plus!

Imaginându-și o astfel de posibilitate, ofițerul se îngălbeni. Artaban nu-i lăsă timp să se desmeticească și să gândească mai adânc.

32 Credibilitate – însușirea de a fi crezut

– Pe când, dacă mă lași să trec, cu pace, de parcă nici nu m-ai fi văzut, eu îți dăruiesc cămila aceasta, ca prețuire pentru înțelepciunea ta!

La vederea valorosului animal, ochii romanului se rotunjiră și convingerea că trebuie să-l aresteze pe persan se zgudui din temelii. La urma urmei, caravana nici nu venea dinspre Betleem... și, apoi, ce treabă avea el, ofițer roman, cu iudeul acela nebun, cu Irod? Romanii se aflau sub comanda Cezarului! Făcu un semn soldaților săi să-și coboare sulitele și să elibereze drumul. La târgul de la Joppe o să primească o avere pe cămila aceea. Cu siguranță, mult mai mult decât i-ar fi dat vreodată regele Irod!

Betleemul pe care îl descoperi Artaban, la câteva ceasuri după întâlnirea cu patrula romană, era înecat în groază, în deznădejde și în lacrimi. Din ordinul lui Irod, soldații străbăteau satul, de la un capăt la altul, și treceau prin ascuțișul sabiei orice copil de la vârsta de doi ani, în jos. Văzând că timpul curge și Magii nu se mai întorc la Ierusalim, aceasta fusese soluția pe care o găsisese regele iudeilor, ca să fie sigur că scapă de Mesia și de primejdia pe care Pruncul o reprezenta pentru domnia și

pentru tronul lui. Artaban văzuse multe, participase și la câteva războaie, dar o asemenea barbarie³³ nici măcar nu-și putuse imagina. În ce iad nimerise și ce putea să facă? La un colț de uliță, văzu înghesuite câteva familii, care încercau să facă zid și acoperământ, cu trupurile lor de adulți, câtorva copilași pe care un soldat roman se străduia să îi ajungă, cu sabia. Magul sări de pe cămila sa, dintr-un salt.

– Stai! – strigă el, și mânia din glasul său ar fi putut dărâma, în clipa aceea, un munte. Îi cumpăr eu!

– Pe cine cumperi tu? – îl măsură, nedumerit, romanul.

– Pe copiii aceia!

– Vezi-ți de drum, nesăbuitule³⁴! Pentru copiii aceștia nu există preț.

– Ia, mai gândește-te... și Artaban îi puse dinaintea ochilor, pe palma întinsă, una dintre pietrele prețioase pe care le pregătise pentru Micul Rege, și anume, rubinul.

În lumina soarelui, acesta strălucea atât de frumos, iar apele sale purpurii vorbeau așa de deslușit despre valoarea lui aproape imposibil de prețuit, încât romanul îl înhăță în mai puțin de o clipă și fugi cât îl țineau picioarele, să nu aibă vreme ciudatul acela să se răzgândească. Auzi, acolo, o asemenea piatră, pentru niște copii de evreu!

33 Barbarie - Crimă odioasă, născută din ură și dispreț față de cultură și civilizație

34 Nesăbuit - lipsit de judecată

Artaban nu pierdu timpul. Luă câte un copil sub fiecare braț și îi sui pe cămilele care îi transportau merindele și apa, acoperindu-i, în grabă, cu câte un samar. Servitorii lui, înțelegându-i gândul, făcură la fel și cu ceilalți patru micuți rămași lângă familii. Nici adulții, nici copiii nu protestară. Magul șopti celor mari:

– Voi ieși din sat și voi ține direcția numai către Nord. Mă voi opri la o distanță cât mai sigură cu putință. Veniți și voi, până mă veți găsi. Atunci, vă voi da înapoi copiii și, poate, mă veți ajuta, la rându-vă... am și eu nevoie de ajutor.

Magul își stabilise tabăra la mai bine de două ore distanță de satul peste care se abătuse furia lui Irod. Le dăduse copiilor să mănânce, îi lăsase să se joace cu clopoței frâielor cămilelor sale, apoi îi culcase în cortul lui. Acum, așezat lângă un foc mic, scruta întunericul, așteptând, cu nerăbdare, să fie ajuns din urmă de către familiile de iudei. Fugarii apărură după miezul nopții și se prăbușiră la picioarele lui, fără să poată face altceva decât să plângă. Artaban nu încercă să îi oprească, își dădea

seama că tensiunea din sufletele lor trebuia să se descarce cumva. Când se mai liniștira, îi duse să le arate copiii, apoi, readucându-i lângă foc, le dădu să mănânce și să bea.

– Știți de ce s-a abătut peste voi urgia aceasta? – îi întrebă el, după ce terminară cina.

– Putem doar să bănuim, Împărate... – rosti unul dintre bărbați. Romanii n-au stat să ne explice. Dar noi credem, cu toții, că Regele Irod se teme de Mesia, Care, se pare că, într-adevăr, S-a născut!

Și omul prinse să povestească tot ce se întâmplase în Betleem, în

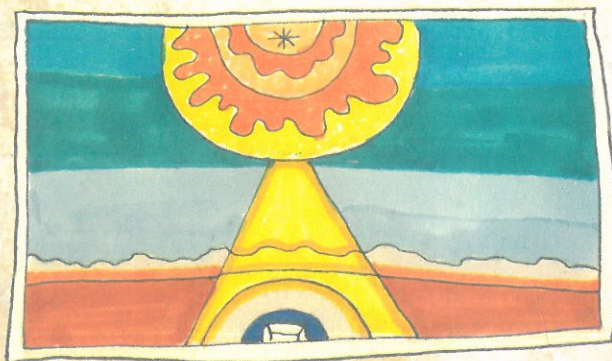
ultima vreme; drumeții veniți din toată țara, pentru recensământul roman, lumina minunată a stelei, de două ori revărsată peste sat, vestirea păstorilor, sosirea acelor călători care „semănau cu tine, Împărate!“, apoi... o scurtă perioadă de liniște, urmată de vijelia romană, omorâtoare de prunci.

– Dar despre cei care semănau cu mine sau despre Pruncul pe care L-au văzut, nu știți nimic? Vă rog, ajutați-mă, vin de departe, numai pentru asta...

– Ție îți voi spune – își ridică privirea înlăcrimată, din pământ, una dintre femei. Familia aceea, a cărui copil s-a născut în staulul de lângă peșteră, a plecat în Egipt. Erau din Nazaret, ca și noi. Și, când au plecat, au trecut să ne vadă. Maria mi-a spus că i-a vestit un înger că Irod va

căuta pe Fiul lor, să-L omoare. Pentru asta, au plecat în Egipt.

Artaban o privi în luminile ochilor:

– Știi asta și nu le-ai spus-o romanilor?

– Pentru ce să le spun? Pe copiii noștri tot i-ar fi omorât, dacă nu ai fi fost tu acolo! Iar Copilul Mariei, dacă e cu adevărat Mesia și va trăi, cândva Se va întoarce! Și, întorcându-Se, ne va salva!

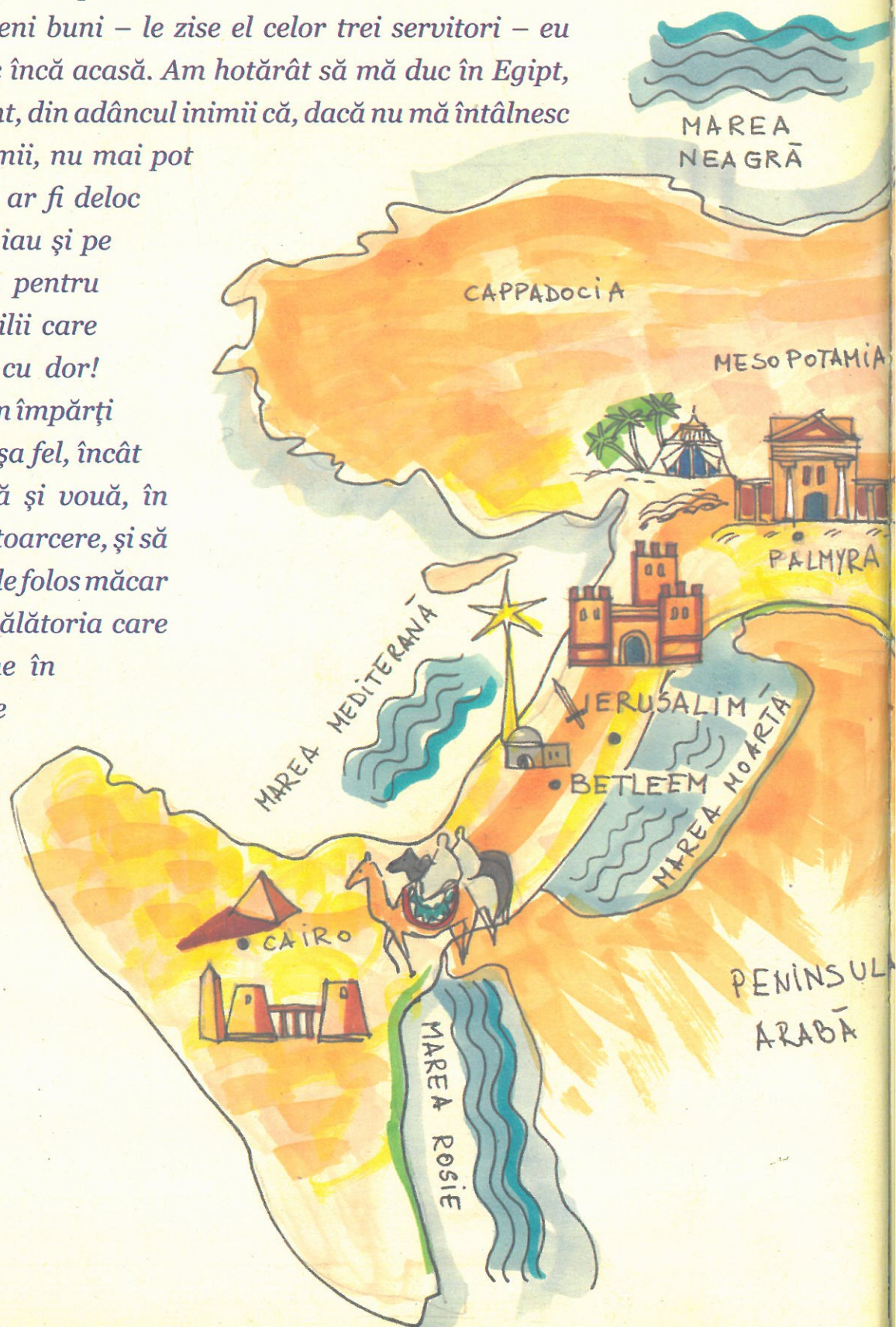
– Femeie curajoasă! Să-ți răsplătească Dumnezeu credința, dragostea și puterea! Dar de prietenii mei ce știți?

– Despre ei nu știm nimic. Poate să fi plecat, în aceeași noapte. Dar unde? Nu știm, Împărate!

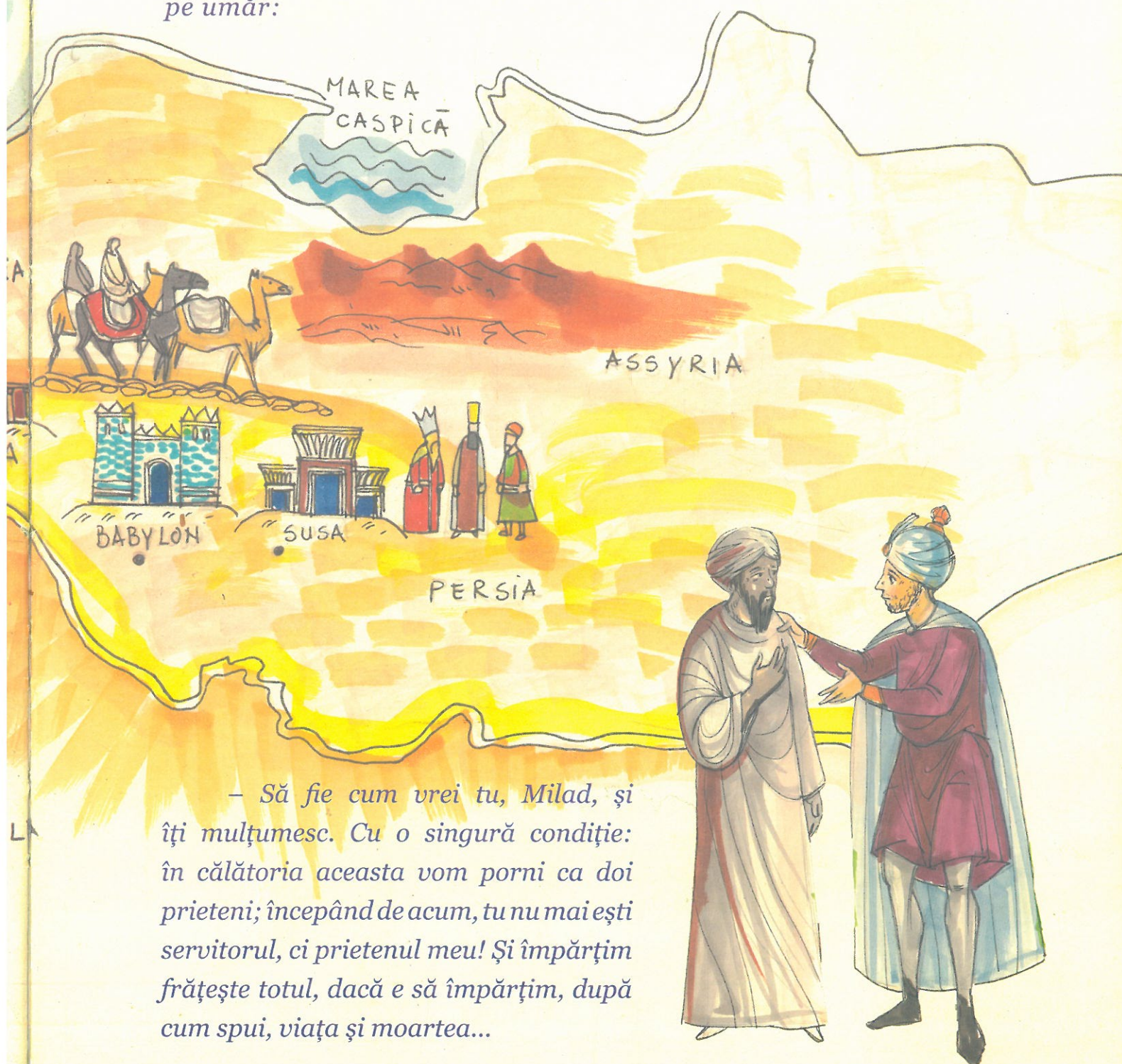
În zori, se despărțiră. Iudeii își luară copiii și porniră spre casele lor, binecuvântându-l pe persan din adâncul inimii. Acesta nu dormise nici măcar o clipă. Stătuse de vorbă cu sine însuși, toată noaptea, și luase anume hotărâri, pe care, de îndată ce rămase singur cu slugile lui, se grăbi să le pună în practică.

– Oameni buni – le zise el celor trei servitori – eu nu mă întorc încă acasă. Am hotărât să mă duc în Egipt, pentru că simt, din adâncul inimii că, dacă nu mă întâlnesc cu Regele lumii, nu mai pot trăi! Dar nu ar fi deloc cîstit să vă iau și pe voi cu mine, pentru că aveți familii care vă așteaptă cu dor! De aceea, vom împărți bagajele în așa fel, încât să vă ajungă și vouă, în drumul de întoarcere, și să îmi fie și mie de folos măcar o parte din călătoria care mi se așterne în față și care nu știu cât va dura.

– Stăpâne, grăi Milad, servitorul a cărui viață o salvase Artaban, în hanul din Siria, e frumos și nobil ceea ce vrei să faci, iar tovarășii mei nu au decât să plece spre casă, dacă vor. Mie, însă, te rog să-mi îngădui să te însoțesc! Viața mea, stăpânul meu drag, este viața ta! Murim împreună sau ne întoarcem împreună!

Tânărul Mag se uită la el cu bucurie și îi puse mâna dreaptă pe umăr:

– Să fie cum vrei tu, Milad, și îți mulțumesc. Cu o singură condiție: în călătoria aceasta vom porni ca doi prieteni; începând de acum, tu nu mai ești servitorul, ci prietenul meu! Și împărțim frățeste totul, dacă e să împărțim, după cum spui, viața și moartea...

În scurtă vreme, mica și prăfuita caravană se despărți în două: doi oameni, cu 3 cămile, luau drumul înapoi, spre Persia, ceilalți doi, cu 4 cămile, porneau spre Egipt. Greu avea să le fie drumul și amară, peregrinarea³⁵.

Ajunsă în acest punct al poveștii, Maica auzi cum bate pendula de zece ori și se minună, cu voce tare, cât de repede trecuse timpul.

– Gata, veverițo, m-am luat cu vorba și am uitat cât de devreme te-ai trezit tu, azi.

– Maaaică, Măicuță, dar nu voi putea dormi, dacă nu îmi spui sfârșitul! Nu mai poate să fie mult, te rog, crede-mă că nu mi-e somn deloc, e așa de interesantă povestea! E cea mai frumoasă poveste pe care mi-ai spus-o, până acum!

– Biiine, dar măcar pune de-o parte lucrul, e prea obositor pentru ochisorii tăi. O să încerc să îți spun mai pe scurt ce-a mai rămas de spus despre Artaban.

A plecat în Egipt, cu Milad, iar acolo, timp de 30 de ani, l-a căutat pe Hristos. Nu s-a aflat nimeni care să-i spună că, de multă vreme, Pruncul, cu Mama Lui, și cu Iosif, se întorseseră în țara lor. Dimpotrivă, primea tot felul de vești, că fusese văzut colo, că fusese zărit dincolo... și, uite așa, a bătut Egiptul în lung și în lat, trecând prin tot felul de peripeții, dar mereu avându-l alături pe credinciosul său prieten, fostul servitor. Se mulțumeau, amândoi,

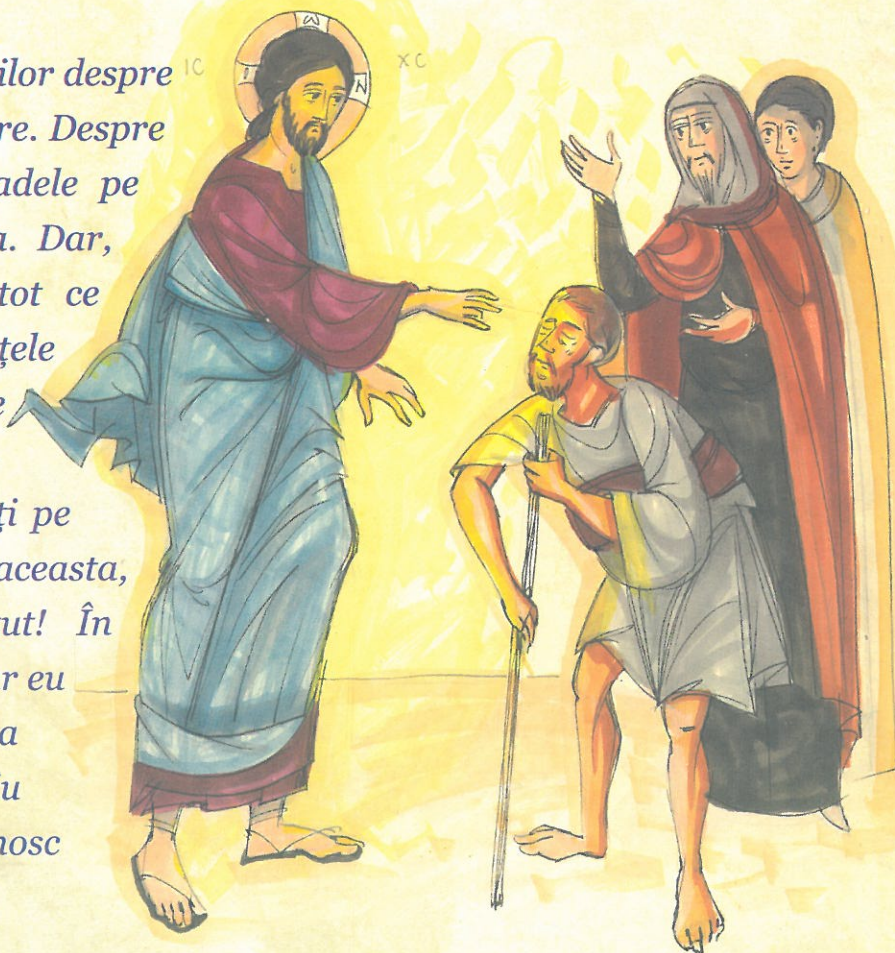
cu foarte puțin, mâncau pe apucate, se îmbrăcau aproape în zdrențe, numai să-și împlinească visul. Ca să reziste, au vândut două dintre cămile, apoi au vândut-o și pe a treia, călărind amândoi pe una singură; în cele din urmă, au vândut și perla, și ultimii ani petrecuți în Egipt au trăit din prețul acesteia. Le rămăsese numai safirul, bine ascuns într-o pungă de piele, la gâtul lui Artaban.

– Pe aceasta nu îl vom mai vinde, Milad, trebuie să avem ceva de dăruit Regelui, când Îl vom întâlni!

În cele din urmă, un negustor sirian, dintr-o caravană care sosea cu mărfuri în Egipt, povesti, ca pe o curiozitate, faptul că în ținutul lui Israel se petreceau lucruri ciudate. Un oarecare Iisus din Nazaret, însoțit de 12 ucenici, colinda țara, anunțând că s-a apropiat Împărăția Cerurilor și cerând oamenilor să se schimbe și să se îndrepte.

– Le vorbește iudeilor despre dragoste și despre iertare. Despre suferință și despre roadele pe care le aduce suferința. Dar, în același timp, face tot ce poate să aline suferințele poporului Său. Se spune – mai povesti sirianul – că ar fi întors din morți pe copila unui rabin³⁶. Dar aceasta, firește, nu e de crezut! În schimb, am întâlnit chiar eu un orb din naștere, care a fost vindecat de El. Și știu ce spun, pentru că îi cunosc pe părinții acestuia...

– Și ce spun oamenii? – întrebă, cu emoție, Artaban. Nu e El Mesia?

– Unii spun că e, alții nici nu vor să audă! Că, după Scripturile lor, Mesia ar fi trebuit să se nască în Betleem, iar bărbatul acesta e din Nazaret. Și încă, altele, pe care eu nu le mai știu. Dar un lucru vă spun, ascultați-mă pe mine: Iisus n-o să sfârșească de bătrânețe, în patul Lui! Cărturarii și fariseii³⁷ Îl urăsc și nu se vor lăsa până nu-L vor omori!

În aceeași seară, Artaban și Milad hotărâra să se întoarcă în Israel. Călătoria le-a luat multă vreme, cămila lor era de acum tare bătrână și slăbită și nici ei nu mai erau chiar la prima tinerețe... Cu chiu, cu vai, însă, reușiră să răzbată, și iată-i pe amândoi, la porțile Ierusalimului, într-o dimineață de început de primăvară. Era multă forfotă și agitație, iar Artaban puse aceasta pe seama faptului că se apropia cea mai mare și cea mai cinstită sărbătoare a iudeilor, Pesah³⁸. Dar era mult mai mult decât atât, avea s-o afle.

Cum străbăteau ei orașul, puțin cam zăpăciți de zgomotele, culorile și furnicarea din jur – obișnuiți cum erau, de atâta vreme, cu liniștea și nemișcarea deșertului – numai ce văzu Artaban cum, dintr-o mare de oameni țâșnește spre el un bărbat cu părul alb, cu chipul brăzdat de adâncă îngrijorare, care i se agăță de poala veșmântului, strigând:

³⁷ Fariseu – membru al unei grupări religioase iudaice

³⁸ Pesah - Paștile iudeilor – comemorarea eliberării lor din robia egipteană

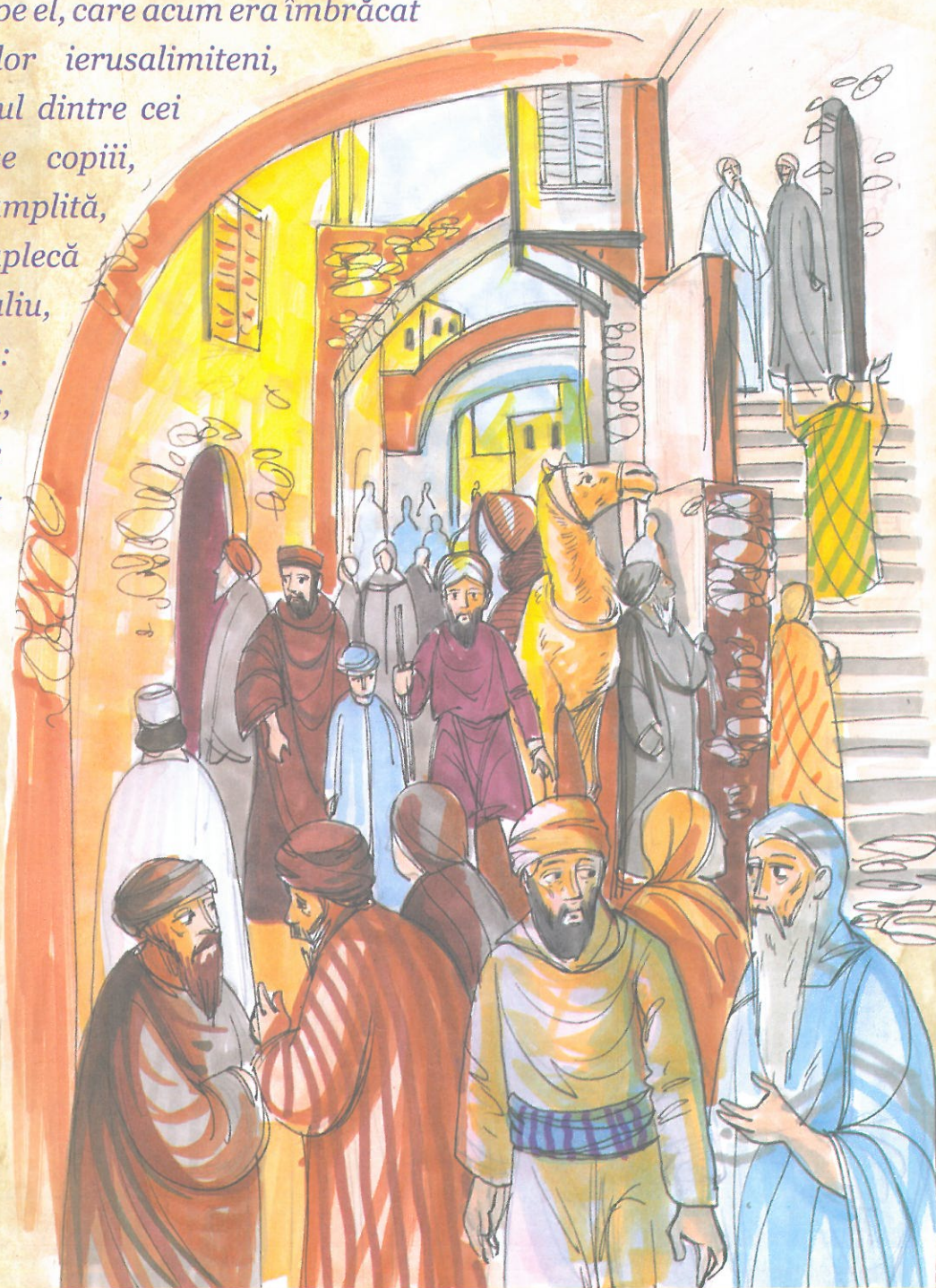

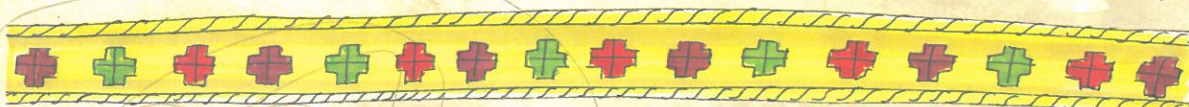
– Împărate, Împărate! Salvează-mi nepoata! Tu mi-ai salvat băiatul, în urmă cu zeci de ani, în Betleem, salvează-mi, acum, și nepoata!

Magul îl privi pe omul îngenunchat în praful drumului, la picioarele lui. Nu îl recunoștea, dar din vorbele pe care le spusese și din faptul că îl numea „împărat“, pe el, care acum era îmbrăcat aidoma cerșetorilor ierusalimiteni, înțelese că era unul dintre cei cărora le salvase copiii, în ziua aceea cumplită, din Betleem. Se aplecă și îl ridică, grijuliu, ținându-l de umeri:

– Ce spui, omule? Cum și de la ce să îți salvez nepoata?

– Mi-o duc romanii în robie, Împărate! Că e frumoasă ca floarea de migdal! Scapă-mi-o, Împărate, uite cum o duc!

Într-adevăr, dinaintea ochilor lor, o fată de vreo 14-15 ani, cu părul blond, desfăcut din marama care îi ținuse bucele, și care, acum, îi curgeau pe umeri, cu ochii albaștri, plini de lacrimi și cu obraji palizi de umilință și de frică, era târâtă de câțiva soldați romani, către poarta orașului, pe care cei doi drumeți persani abia intraseră. La vederea acestui trist spectacol, căruia nimeni nu avea curaj să i se opună, Artaban simți din nou cum se trezește mânia regească în el. Și, ca în urmă cu ani, urlă către soldați:

– Stați! O cumpăr eu!

Un hohot de râs urmă afirmației sale. Romanii râdeau de se prăpădeau, uitându-se la el și arătându-l cu degetul:

– Tu, sărăntocule? Și cu ce o cumperi, mă rog?

– Cu asta! – și, dintr-o singură mișcare, Magul își rupse punguța de la gât, scoțând din ea safirul.

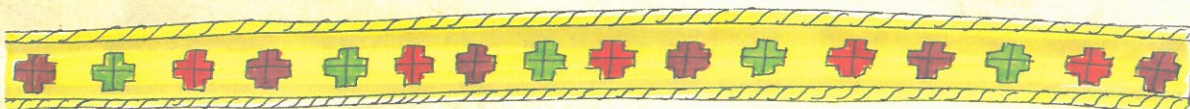
Piatra albastră, cu reflexe argintii, le tăie respirația soldaților.

Cel mai apropiat de Artaban o smulse din mâna lui, și încercă să îi taie suprafața cu pumnalul, ca să verifice dacă nu e falsă.

Văzând că nu reușește să o zgârie, închise pumnul peste ea, însușindu-și-o. Apoi, o împinse pe fată spre drumeț:

– Ia-ți-o, nerodule! Ca ea, mai sunt sute! Ca piatra asta, nu mai găsești!

Și, râzând gros, părăsi, împreună cu tovarășii săi, cetatea, îndreptându-se spre garnizoană.

– Cum să te răsplătesc, Împărate? – se prăbuși evreul la picioarele lui Artaban. A doua oară ne salvezi, într-o viață de om! Ayala, sărută mâna binefăcătorului tău!

Abia avu vreme persanul să o împiedice pe fată să se prăbușească, la rândul ei, la picioarele lui. Îi ridică pe amândoi, și pe fată, și pe bunicul ei, și spuse:

– Dacă ar fi avut cu ce, oricine ar fi făcut la fel! Lui Dumnezeu să Îi mulțumești că a lucrat să ne întâlnim, nu mie! Dar, spune-mi, putem sta de vorbă undeva? Aș vrea să te întreb unele lucruri...

După mai puțin de un ceas, Artaban, Milad și bunicul Ayalei, Amos, împărțeau, într-un han sărăcăcios din Ierusalim, un prânz frugal.

De fapt, Artaban nu mânca mai nimic, doborât de vestea pe care o primise de la evreu. Da, Iisus exista, făcuse toate minunile despre care vorbise sirianul, și chiar mai multe decât spusese el, multă lume Îl considera Mesia, ba, în urmă cu o săptămână, când intrase cu ucenicii Lui, în cetatea Ierusalimului, fusese întâmpinat ca un Rege, numai că, acum...

acum era arestat, în urma unui denunț făcut chiar de către unul dintre ucenici. După presiunile cărturarilor și fariseilor, fusese condamnat la moarte prin răstignire. Chiar acolo, la Golgota, se ducea și el, împreună cu nepoata sa, când au răpit-o romanii.

– Cum, omule, te duceai ca la un spectacol?! Și o mai luai și pe nepoata ta?

– Nu, Împărate, cum o să crezi așa ceva? Mă duceam acolo, să fiu de față la minune! Pentru că sunt convins că se va petrece o minune și toți vor înțelege că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Mesia!

– Atunci, ce mai stăm aici? – se înflăcăra din nou Artaban. Să mergem acolo, unde spui! Hai, condu-ne la Regele lumii, de peste 30 de ani Îl caut!

Cămila și puținele bagaje și le lăsară la han, dar asta nu le făcu înaintarea spre Golgota mai ușoară. Valuri-valuri de oameni se îndreptau într-acolo. Să fi fost ceasul al șaselea din zi³⁹. Dintr-o dată, ca și cum cineva ar fi suflat într-o lumânare, se făcu întuneric. În panica, urletele și vânzoleala care urmară acestui eveniment, Artaban și Milad

39 Ora 12 a.m.

se pierdură de călăuzele lor. Le-a fost, deci, cu atât mai greu să ajungă la locul Răstignirii. Ore de-a rândul au orbecăit, ferindu-se de oamenii care alergau, de acum, în sens opus, și încercând să se țină de cei pe care, totuși, îi auzeau spunând că vor să ajungă la Golgota. În cele din urmă, au ajuns la poalele dealului de pe înălțimea căruia se profilau, ca niște umbre gri pe umbra neagră a cerului, trei cruci. La baza acestora, câțiva soldați romani încercau să nu arate că se tem de întunericul ciudat care îi învăluisese. Artaban se strădui să străpungă cenușiul din jur, ca să îl vadă pe Cel pe Care Îl căuta.

– Unde e? Unde e Iisus, Regele? – strigă el, vorbind, de fapt, cu sine însuși.

– Acolo, pe crucea din centru – răspunse cineva din mulțime. Dacă e regele lui Israel, să Se coboare, și vom crede în El!

– Eli, Eli, lama sabahtani?⁴⁰, strigă Cel răstignit pe crucea din mijloc.

Apoi, nu se mai auzi nimic. Câteva secunde, fu o liniște atât de deplină, încât persanul simți că îi pocnesc timpanele, iar vuietul cumplit

al pământului, care veni după aceea, sosi aproape ca o ușurare. Un cutremur înspăimântător se porni, sub picioarele lor. Pietrele crăpau lângă ei, oamenii cădeau ca spicele de grâu și se târau în patru labe, urlând de spaimă și de deznădejde.

– Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta! – mai auzi Artaban un strigăt, înainte de a leșina, lovit în cap de o piatră prăbușită de pe deal.

Când se trezi, era în curtea hanului, cu ceafa rezemată de genunchii lui Milad. Lângă el, bunicul Ayalei îi umezea fruntea și tâmplele cu un ștergar muiat în apă rece.

– Nu, nu te ridica, Împărate! – protestă el, văzând că Artaban încearcă să se scoale. Ai fost lovit rău de tot, te-am adus aici pe brațe, eu și slujitorul tău.

– Milad e fratele, nu slujitorul meu – răspunse magul. Ce s-a întâmplat cu Iisus?

– A murit. M-am înșelat, Împărate, nu era El Mesia... va trebui să așteptăm pe un altul...

De indignare, persanul aproape că îi smulse ștergarul din mâini:

– Nu, nu te-ai înșelat, era Mesia, Fiul lui Dumnezeu! Până și romanul care ți păzea crucea a strigat asta, l-am auzit, înainte să leșin.

Evreul îl privi pe Milad cu înțeles. Nu avea nici un rost să-l contrazică pe bolnav, important era ca acesta să stea liniștit. Hangiul veni să le spună că s-a eliberat camera pe care au cerut-o și că puteau să-l transporte acolo pe rănit. Un medic chemat în grabă și plătit de iudeu, îl consultă pe Artaban. După aceasta, bunicul Ayalei și Milad ieșiră împreună cu el pe coridor.

– Să nu vă temeți, se va face bine – spuse medicul. Nu e o lovitură care să îi fi afectat creierul, e numai o amețeală de moment. Peste cel mult două zile, veți putea călători.

– Să călătorim... oftă, amărât, Milad. Cum să călătorim, când noi nu mai avem de nici unele și chiar nimic de vânzare, în afara cămilei noastre, prea bătrână pentru a fi cumpărată de cineva?

– Voi vorbi cu prietenii mei, replică Amos, am destui, aici, în Ierusalim. Suntem săraci, dar împreună vom strânge banii trebuitori călătoriei voastre.

Într-adevăr, după trei zile, Artaban, Milad și bătrâna lor cămilă aveau locuri cumpărate într-o caravană de negustori care pornea, pe drumul Damascului, spre Susa. În zorii zilei, cu totul întremat, Artaban, așezat pe o piatră din curtea hanului, se jeluia prietenului său:

– Iată, ne întoarcem acasă, Milad... Și nu m-am învrednicit să-L văd pe Rege! Toată viața mea a fost o risipă. Cei mai buni ani ai mei, un eșec. Și te-am mai tras și pe tine în dezastrul acesta! Nici n-o să-ți mai recunoști copiii, odată ajunși acasă, prietene! Iar eu sunt așa de obosit, așa de obosit și bătrân...

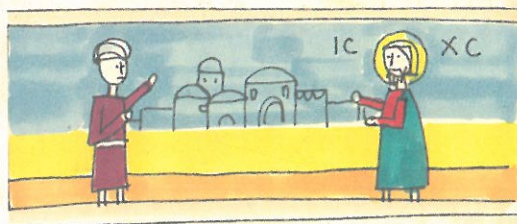
Milad vru să răspundă, când o lumină albă și lucitoare, ca de fulger, îi stinse cuvintele pe buze. Nu știa de unde vine, dar privirea lui Artaban, fixată cu o bucurie intensă, undeva, peste umărul său, îl făcu să se întoarcă, și atunci Îl văzu! Îl văzu pe Regele lumii, pe Mesia! Acesta se opri la câțiva pași distanță și se uita cu nesfârșită dragoste la al patrulea mag, care căzuse în genunchi și plângea:

– Doamne, nu sunt vrednic! Sunt un ticălos și un risipitor! Am avut atâtea daruri pentru Tine! Iar acum nu mai am nici unul, nu mai am nimic să Îți dau, pe toate le-am risipit...

– Toate darurile tale au ajuns la Mine, Artaban! – se auzi vocea Domnului, iar Milad simți că vocea aceasta îi ridică toată durerea, toată tristețea și toată oboseala, și că revarsă viață și lumină în inima lui. Dacă el simțea asta, ce trebuia să simtă stăpânul lui!

– Cum, Doamne, cum? – se miră acesta.

– Când ai hrănit un flămând, pe Mine M-ai hrănit! Când ai îmbrăcat un sărac, pe Mine M-ai îmbrăcat! Când ai salvat viața unui frate al Meu mai mic, Mie mi-ai salvat-o! Vino, slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Domnului tău!

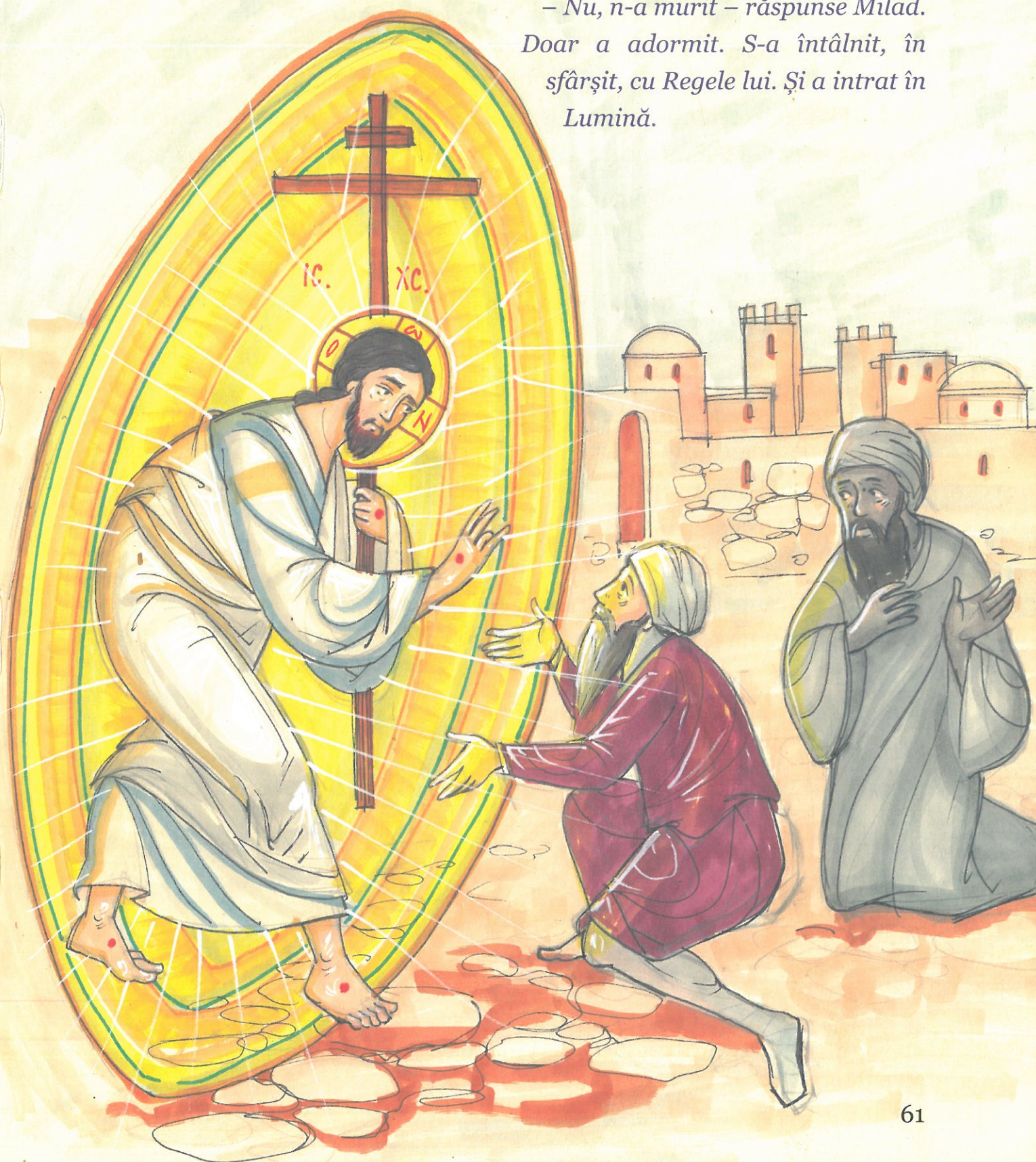

Milad văzu cum Regele lumii întinde mâna și îl apucă pe Artaban de mâna dreaptă. Acesta se ridică de pe piatra pe care șezuse până atunci, făcu doi-trei pași și se topi în lumina Domnului. Lumina deveni, atunci, atât de puternică și strălucitoare, încât fu nevoit să închidă ochii. Când îi redeschise, totul în jur revenise la normal. La câțiva metri, negustorii făceau ultimele pregătiri pentru plecarea caravanei. Unul dintre ei se apropie de Milad, spunându-i:

– Hei, omule, sunteți gata? Pornim imediat.
– Va trebui să vă rog să mă mai îngăduiți o oră... apoi, voi pleca cu voi. Dar mai întâi trebuie... trebuie să-l îngrop pe stăpânul meu.
– A murit??! – strigă sirianul, peste măsură de uimit.

– Nu, n-a murit – răspunse Milad.
Doar a adormit. S-a întâlnit, în
sfârșit, cu Regele lui. Și a intrat în
Lumină.

Zâmbetul Biancăi era poleit cu stelute de lacrimi.

– Maică, ce poveste frumoasă! Aproape că-mi pare rău că nu e realitate și că e numai basm.

– Să nu-ți pară rău, draga mea! N-o fi fost Artaban adevărat, dar nădejdea pe care o sădește în inimi povestea lui e cât se poate de reală și de întemeiată! Iar nădejdea aceasta este că, oricât ar fi cineva de încet, oricât de întârziat și de împiedicat pe drumul vieții, oricâte greutăți ar întâmpina, dacă trăiește în credință, cu dragoste de semeni și cu fapte bune, atunci, de bună seamă, va sfârși prin a-L vedea pe Hristos și a intra în Împărăția Sa!

Dincolo de ferestre, noaptea satului ardelean curgea, catifelată, pe ritmul hotărât de pendula din camera Maichii, în care numai lumina candeliei mai mângâia, trează, pereții albi.

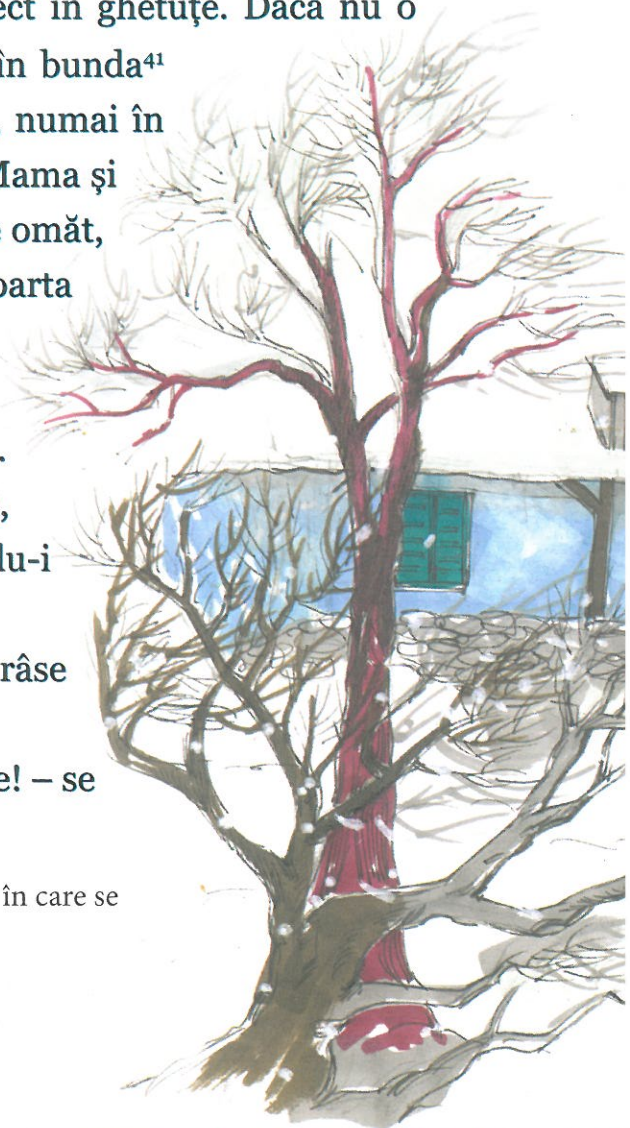
Ti-ti-titi-ti! Ti-ti-titi-ti! ... Claxonul, cu semnalul binecunoscut, o aruncă pe Bianca din așternutul cald, direct în ghetuțe. Dacă nu o ținea Maica de umeri, învelind-o, în grabă, în bunda⁴¹ ei, copila s-ar fi năpustit să deschidă poarta, numai în pijamale. „Au venit Mama și Tata! Au venit Mama și Tata!“, vesti ea merilor purtători de cușmă de omăt, în goana fulgerată prin curte. Deschise larg poarta cea mare, iar mașina intră, oprindu-se în șură⁴². Acolo o parca întotdeauna Tata, de când Maica nu mai avea nici cai, nici căruță. Mama, sprintenă, zveltă, înaltă și frumoasă, fugi spre fetiță și o luă în brațe, acoperindu-i obraji cu sărutări.

– Ia uite cine doarme până la prânz! – râse Tata spre ea, din urmă.

– Las-o, că ieri a făcut cozonacii, cu mine! – se

41 Bundă – cojocel scurt, îmblănit, fără mâneci

42 Șură – construcție pe lângă gospodăria țărănească, în care se păstrează uneltele și se adăpostesc diferite vehicule

bucură Maica, din prag. Haideți, haideți în casă, dragii mei!

– Eeeei, dacă-i vorba de cozonaci, atunci se schimbă treaba! - și Tata o luă din brațele Mamei, zicând: dă-mi voie s-o pup și eu pe gospodina noastră!

Mirosea a zăpadă, a frig și a bucurie. Din curțile vecine, clopoței cristalini de voci de copii spărgeau gerul:

*Nașterea Ta, Hristoase,
Dumnezeul nostru,
Răsărit-a lumii lumina cunoștinței,
Că întru dânsa, cei ce slujeau stelelor
De la stea s-au învățat
Să se închine Ție, Soarelui dreptății,
Și să te cunoască pe Tine,
Răsăritul cel de Sus!
Doamne, mărire Ție!*

Era ajunul Nașterii Domnului! Și, în acel căuș de palmă al Carpaților, tocmai pornise să ningă, din nou.

La Editura Nepsis au mai apărut:

1. Pollyana. Taina mulțumirii
2. Pollyana domnișoară
3. Abecedarul micului creștin
4. Nouă legende și istorisiri românești despre copaci
5. Crinul Moldovei sau Viața Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași,
pentru copii
6. Filofteia, Marea Sfântă mică
7. Adâncul smereniei sau Viața Sfântului Cuvios Dimitrie Basarabov,
pentru copii
8. Inimă de câine
9. Un suflet înviat
10. Dacă muzica ar fi o poveste
11. Păpușa
12. Înghețata lui Adrian
13. Merele Cuviosului Eufrosin
14. O scrisoare Domnului Hristos, în ceruri
15. Sora mai mică

CAPADOCIA

ALEP

SIRIA

PALMIRA

MAREA
MEDITERANĂ

DAMASC

NAZARET

IERUSALIM

BETLEEM

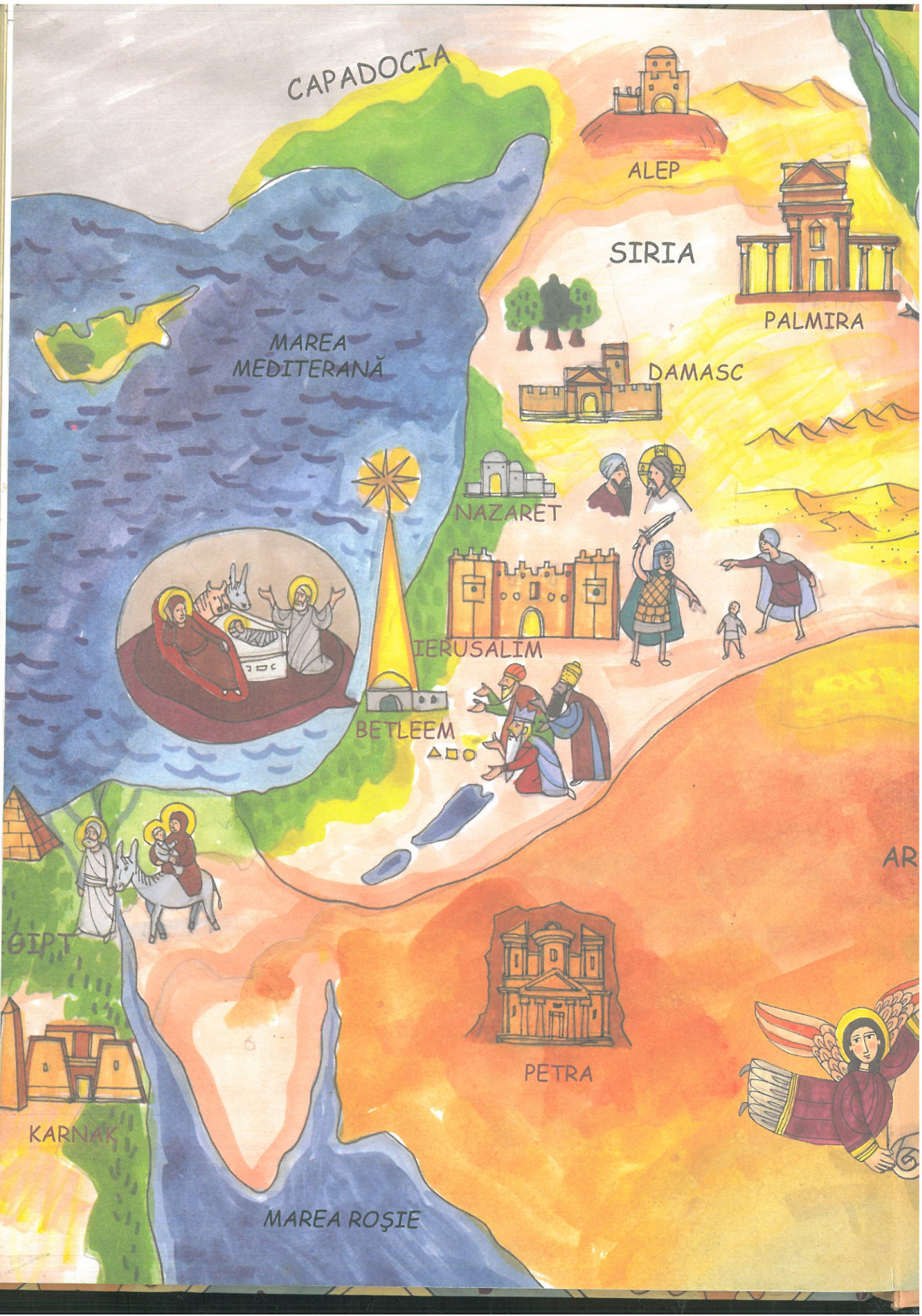
AR

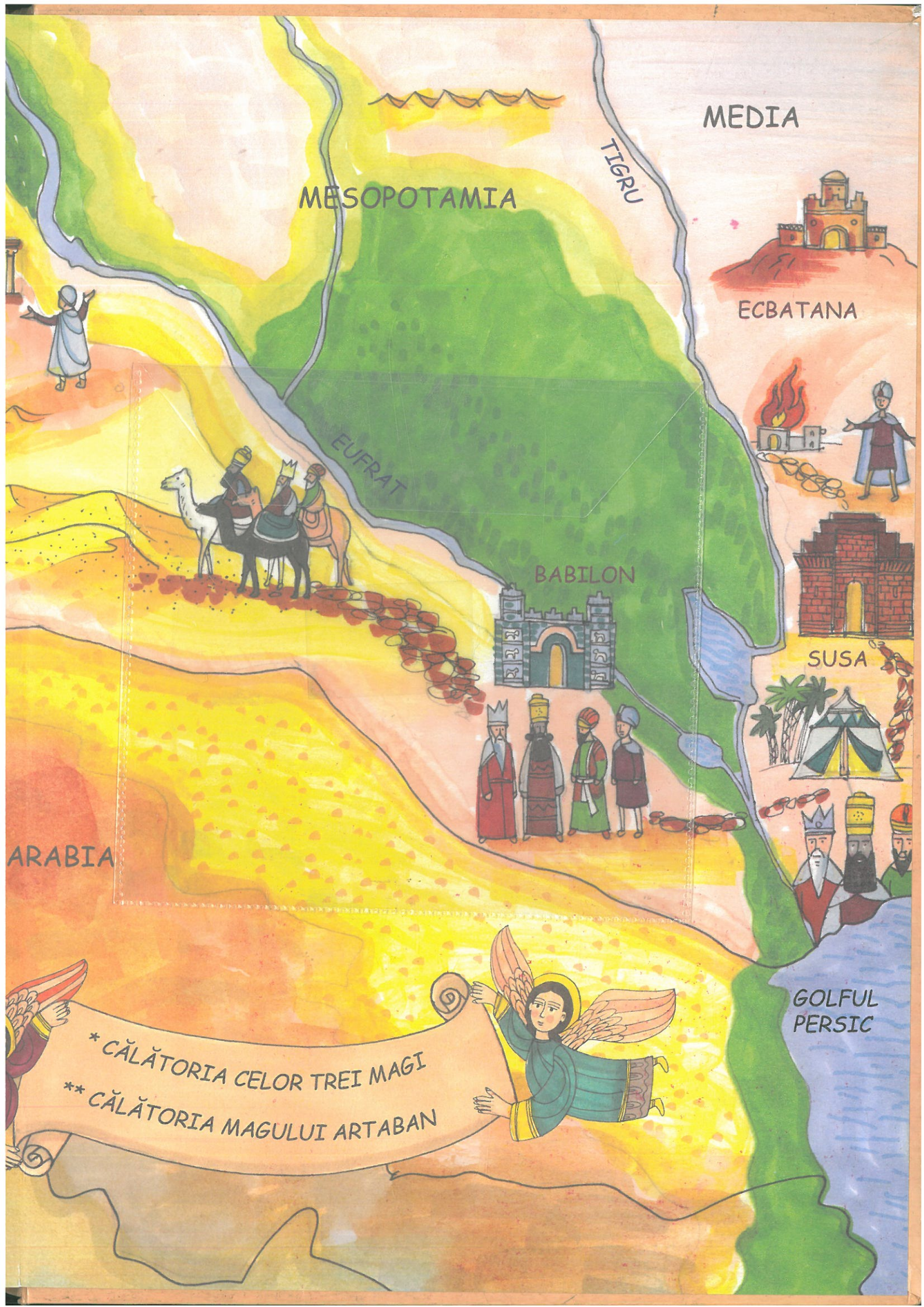
GIPT

KARNAK

PETRA

MAREA ROȘIE

MEDIA

MESOPOTAMIA

TIGRU

ECBATANA

EUPRAT

BABILON

SUSA

ARABIA

GOLFUL
PERSIC

* CĂLĂTORIA CELOR TREI MAGI
** CĂLĂTORIA MAGULUI ARTABAN